

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
TELEFONSZÁM: 28—10
Timișoara

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 85
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VÁRNAY ELEMÉR
felnélős szerkesztő

HUSVÉT

Irta: MÁRTON ÁRON erdélyi püspök

A nagyhét fenséges szertartásai élénk idézik a Golgotát és a hozzá kapcsolódó eseményeket. A zsoltárok és jóvendőlések, a siralmak, a Passzió és a jelképes szertartások alatt lélekben hallottuk a megátalkodottság és gyűlölet szemérmetlen uszítását, lelki szemünkkel látuk a történelmi legmegrázóbb drámájának szereplőit: a cinikus császári tisztviselőt, Pilátust, aki az igazságtalan halálos ítélet fölött egy kézmóssággal napirendre tér, a nép élők vezetőit, akik nem a nép, hanem a saját érdeküket tartják, a mindenre kapható esőseléket, amely a kolompok intésére egyformán ordít ma Hozsannát és holnap Feszítsd meg-et; ott láttuk a káromkodó latrokat, a siránkozó asszonyokat; és végül a keresztöltárán az Áldozatot, ég és föld közé emelve, a szörnyű kínban vonagló, vérző, emberi roncsot, és keresztje alatt a szenvedés élő szobrait: a fájdalmas Anyát és a hűséges tanítványt. „Megfeszítették, meghala és eltették.”

„És harmadnapon halottaiból feltámadt”. Hiában voltak a hamisítványok és az igazságtalan ítélet, hiában kihozták el úgy, hogy már nem is volt emberi alakja, hiába tették sziklasírba és rendelték katonákat az őrzésére: angyal hegerítette el a követ és hirdette ki a nagy újságot: „Akit kerestek, nincs itt, feltámadott.” A gyilkosok a hirre elsápadtak és amikor magukhoz tértek, megszokott módszerükhöz, a hazugsághoz folyamodtak megint, megpróbálták a pénzt sem sajnálták, hogy a valóságot letagadják; de az üres és némá sírból harsányan és feltartóztatlanul zengett szét a világban a bizonyosság, hogy nem a hazugság, hanem az igazság a didalmas hatalom. Gyűlölték, s megmozgattak minden követ, hogy lábalól eltegyék, de a gonosz terv átka visszahullott a tervezők fejére: a világ az általuk ácsolt keresztől tudta meg, hogy a sír nem végállomás és az igazságot nem lehet eltemetni; hogy minden küzdés, szenvedés, koporsó és sírás, és minden fondorlat ellenére elkövetkezik a nagy nap, amikor a halottak és eltemetett igazságok feltámadnak.

A Húsvét eseménye azonban tudomásunkra adja azt is, hogy a feltámadás útja a nagypénteki út. Az Ur Jézus a keresztút gyaloglásán és a Golgota szörnyű kínjain keresztül akart elérkezni a Húsvét-ünnephez, hogy a szenvedés értelmét feltárja. Mert a szenvedés hatalmas erő s úgy látszik ebben a mi világunkban kivétel nem ismerő törvény. A földet kapával tépjük és ekével hasogatjuk, hogy termő-föld legyen; az alakatlan, nyers márványból a művész keze vésővel bontja ki a szép formájú szobrot; a buzaszemnek a rögök közé kell hullania és megrothadnia, hogy kalászt hajtsón; az érett gabonát malomkövek közé s aztán a kemencébe vetik, hogy kenyér legyen; az emberi jellem a fegyelem és önmegtartózkodás iskolájában képződik; a gyermek a szülők munkájának, álmatlan éjszakáinak és áldozatainak köszöni fejlődését és jövőjét; a következő nemzedék életútjából az előző nemzedék szenvedése és hősi erőfeszítése hárítja el az akadályokat. Mindenütt az önmegsemmisülés, a kemény munka és a szenvedés tüze teremti az értéket, alakítja a formátlan életet és készíti elő a jövőt. A boldogságot önmegtartózkodással, szenvedéssel kell megszerezni, s a feltámadás útja a Golgotán vezet keresztül.

Ezt az összefüggést is meg kell jegyeznünk, amikor a nagyheti és húsvéti szertartásokon részt veszünk és ismételvejük a megszokott szavakat: Megfeszítették, meghala és eltemették, és harmadnapon halottaiból feltámadt. Sokszor mondjuk rá gondolat nélkül, mert megszoktuk ezt is, mint a mindennapi ellenségek fogalmait: a napot és az éjszakát, a munkát és a kenyeret, a könnyeket és a kacagást. Főképp a mi nemzedékünk sok mindenbe belefásult. Nagy eseményeknek, országok, népek, tömegek tragédiájának volt a tanúja, s maga is sokat szenvedett. A legtöbb embernek a lemondás és áldozatok vállalása jutott osztályrészül. A hosszantartó szenvedés hatása alatt hajlamosak lettünk, hogy a Krisztus szenvedéseire való emlékezésben is inkább magunkat sirassuk, a saját fájdalmaink felett keseregjünk. A nagypéntekre közvetlenül következő Húsvét azonban a csalhatatlan Isten szavával vizsgálat és biztosít, hogy a Koponyák-hegyi jelenet után a Getszemáni-kert jelenet, a keresztút után a megdicsőülés, a keresztthalálra a feltámadás következik.

A trappista szerzetesek az év minden napján két rövid

szóval üdvözlik egymást: Memento mori, gondolj a halálra. Húsvétkor megfordítják a köszöntést, az első találkozás alkalmával egy kis virágot, a primula veris-t ezekkel a szavakkal nyújtják át egymásnak: Memento vivere, gondolj az életre. A Húsvét hajnalán felnyit sírból ugyanez a szózat hangzik: Gondoljatok az életre.

Az élet a történelem mozgató ereje. Népek hullanak ki az idő rostáján s Isten titokzatos keze új népeket lők a történelem színpadára; társadalmi rendeket, gazdasági rendszereket, életelveket temetnek el az elzuhanó századok s új társadalmak, gazdasági rendszerek és világnézetek támadnak a régiek helyett; kulturák halnak meg és új kulturák születnek, hogy átálakítsák a föld színét és birtokba vegyék az ember szívét és szellemét. Mindaz, ami tudományban és politikában, emberek és népek életében történt és történik, az idő tengerén hányódó embernek az örökös harca az egyetemes elmulással szemben. A szív minden dobbanása, minden lélegzvetelünk, tettünk, fellámló gondolatunk és érzésünk az ember olthatatlan vá-

gyát, élni akarását hangoztatja.

És erre az egyetemes vágyra és hősi erőfeszítésre válaszol a Húsvét megrendítő valósága. Isten fia, az Ur Jézus, az üres sírra mutat és azzal bizonyítja, hogy igaz, amivel biztatott: „Azért jöttem, hogy életetek legyen és bővebben legyen”. Küld szenvedéseket, nehéz próbák elé állít, sokszor a fájdalom tüzebe dob, de Maga járt elől ezen az úton, felvezért vállainkra, roskadozó testtel, gyűlölet és guny között vitte keresztjét a Koponyák-hegyéig, hogy a szenvedés értékéről és életfakasztó erejéről meggyőzzön. Az elmulást és halált a világ rendjében törvényre tette, de feltámadásával bizonyította, hogy a halál nem a megsemmisülés jele, hanem új, örökkétartó életnek a kezdete.

A Húsvét valóságában bírjuk Isten csallhatatlan biztosítékát, hogy Krisztus a földi szenvedéseket örömmre tudja fordítani és a nagy számadás napján a mi elporladt esontjainkat is életre fogja szőlítani. Az élet keresztje súlyosan nehezedik vállainkra és sok testvérünk fakad keserű panaszra. Nézzünk bizalommal a keresztre és vérző szívünket mutassuk fel Annak, Aki azon függött és Akinek hatalma van, hogy szomorúságunkat örömmre változtassa és minket is elvezessen oda, „ahol nincs többé halál, sem gyász, sem fájdalom”.

A magyar honvédség áttörte a szerb erődtitési övezetet

Szabadkára, Zomborra, Horgosra és a baranyai háromszögbe bevonultak a magyar csapatok - Ljubljana olasz kézen - Délszerbiában bezárult a gyűrű: a német és olasz egységek az Ohrida tónál találkoztak

Délszlávia sorsa megpecsételődött

A tengelyhatalmak sajtója és közvéleménye érdeklődéssel kíséri a magyar honvédség délvidéki előrenyomulását a baranyai „háromszögben” és a Duna—Tisza közt. A Berliner Lokalanzeiger magától értetődőnek tekinti, hogy Magyarország nem nézheti tetlenül az alkotó elemekre bomló Délszláviaiban anarchia és terror alatt élő magyar tömegek sorsát. A magyar csapatok a legutóbbi Rador-jelentés szerint elfoglalták Horgost és Szabadkát s megtörve a helyenkint mutakozó délszláv ellentállást folytatják előrenyomulásukat. A Bucurestiben megjelenő Curentul „A Banat egysége” címmel cikket közöl, melyben megállapítja, hogy Délszlávia saját hibáinak lejtőjén omlik össze.

Szalonikiben a visszavonuló angol csapatok irtózatossá pusztítást vittek végbe berendezésekben, közüzemekben, kikötői felszerelésekben. A bevonuló német katonaságot a görög lakosság igen szívvelyesen fogadta s ez a tény élesen rávilágít arra a különbségre, ami a görög politika és közhangulat között észlelhető. A német haderő átúti balkáni sikereivel egyidőben Anglia földköztiengeri hatalma is megrendült — írják az amerikai lapok, — a német sajtó pedig megállapítja, hogy a Metaxas erődvonal áttörésekor és Szaloniki elfoglalása után Anglia nemcsak egy csatát veszített el a Balkánon, de végleg eljászotta kisdéjatekait Görögországban. A szalonikii bevonulásról készített fényképfelvételek és filmtetekerek történelmi bizonyítéka annak a lelkiismeretlen politikai üzérkedésnek, amellyel Anglia Görögországot belesodorta a háborúba.

Szabadka és Zombor elfoglalása

Budapesti jelentések a következőkben számolnak be a magyar csapatoknak Jugoszláviaiban való előnyomulásáról:

A honvédparancsnokság szombaton déln kiadott jelentése közli, hogy a magyar csapatok április 11-én a Drávaháromszögben, április 12-én pedig a Duna—Tisza körzetben több helyen áttörték a jugoszláv erődtitési övezetet. (Rador).

Pénteken este félhét óra tájban szerb repülő jelent meg Bars felett. A magyar légvédelmi tüzérség azonnal működésbe lépett s a repülőt visszauzte szerb területre.

Budapestről jelenti a Stefani-iroda: A délszláv területen előrenyomuló magyar csapatok elfoglalták Szabadka városát. Horgos már magyar kézen van. (Rador).

Szombaton délután a honvédparancsnokság újabb jelentését adták ki. Ez a jelentés a következőket mondja: A magyar csapatok az ellenséges erődvonal egész láncolatát áttörték.

A magyar csapatok elfoglalták Zombor és Szabadka városokat és haladéktalanul foly-

tatják előrenyomulásukat.

A szombati német hadijelentés is megerősíti a magyar csapatok előnyomulását.

A MAGYAR HONVÉDSÉG KÖZBELEPÉSÉNEK ELŐESTÉJE

Budapestről közli a Rador: A Havas ügynökség híradása a következőkben foglalja össze a magyar csapatok délszláviai bevonulásának előzményeit:

Bárdossy László dr. magyar miniszterelnök és külügyminiszter csütörtök este értesült arról, hogy a német csapatok bevonultak Zágrábra és közvetlenül ezután Kvaternik tábornok, — az osztrák-magyar birodalmi hadseregben a Bardevics-hadtest volt vezérkari főnöke, — kikiáltotta Horvátország függetlenségét. Budapestén azonnal minisztertanácsot hívtak össze, mely megvizsgálva a helyzetet, a már ismeretes intézkedéseket határozta el. Kevéssel éjjel előtt nyilvánosságra hozták a kormányzó kiáltványát.

SVEDORSZÁG KÉPVISELI MAGYARORSZÁG DÉLSZLÁVIAI ÉRDEKEIT

Budapestről közlik a Stefani iroda jelentését: Az

angol, belga és holland követség vezetői és tisztviselői pénteken eltávoztak a magyar fővárosból és Moszkvába utaztak.

Ujabb szerb légitámadás magyar terület ellen

Budapestről közli a Rador a Magyar Távirati Iroda jelentését: Csütörtök délután 6 szerb repülőgép megtámadta a fővasútvonal mentén fekvő Kelébia helységet. A repülőgépek gépfegyverrel tüzeltek a járóelőkire.

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: A svéd kormány elvállalta Magyarország délszláviai érdekeinek képviseletét.

Tizenhárom személy súlyosan megsebesült. A repülőgépek ezután az állomást támadták és két mozdonyt megrongáltak.

Tolnamegyében két szerb repülőgép Kölesd mellett kényszerleszállást végzett, személyzetét internálták.

A német ököl egy csapásra szétzúzta Délszláviát

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A Newyork Times többek között azt írja, az a tény, hogy a Görögországba küldött angol csapatok még nem vették fel az érintkezést a német egységekkel, azt bizonyítja, hogy ezeket az angol csapatokat nem katonai, hanem politikai okokból küldték a Balkánra. Hadászati szempontból az angolok számára előnyösebb lett volna Törökországba küldeni csapataikat,

s hogy mégis görög földön szálltak partra, ennek más célja nem volt, mint a görög haderő erkölcsi erejének növelése. Ha Anglia Törökországba küldte volna csapatait, — írja az amerikai lap, — Németország bizonyára ama vidék ellen fordult volna. Ez esetben pedig az angolok ismét Görögországban szerettek volna lenni.

Valójában az angolok Törökországba és Görögországba is csapatokat akartak küldeni, — folytatja a Newyork Times londoni levelezője, — de

ennek a tervnek keresztülviteléhez hiányzott a szükséges ember — és hadianyag.

Ugyanez az amerikai lap rámutat arra, hogy öt napon balkáni villámháború és kéthetes kirenykai hadművelet után

Anglia helyzete a Földközi-tenger keleti részén megrendült.

Ha a német hadigépezet nem lehet megállítani, Anglia tengeri hatalma összeomlik. A tengelyhatalmak ellenakciója minden várakozást felülmúló gyorsasággal és harci eréllyel folyt le s a német ököl egy csapással szétzúzta Délszláviát.

Bezárult a szorító gyűrű délen

Rómából jelenti a Stefani iroda, hogy az olasz csapatok Délszláviában pénteken elfoglalták az Ohrida-tó keleti partján fekvő hasonnevű várost és ebben a hadikörzetben már

az olasz motorkerékpáros oszlopok érintkezésbe léptek az egyik előretörő német ezreddel.

TÁVOZIK A DÉLSZLÁV KÖVET SZÓFIÁBÓL

Szófiából jelenti a Német Távirati Iroda: A bulgáriai macedón szervezetek, Macedóniának a szerb iga alól való felszabadulása alkalmából ünnepezték a német véderőt, Hitler kancellárt és a Ducet. A macedóniai bolgár népcsoport vezetői

Amerika kiterjeszti a semlegességi törvényt Délszláviára is

Washingtonból jelenti a Havas-ügynökség: Roosevelt elnök elhatározta, hogy Jugoszláviával szemben is alkalmazza a semlegességi törvényt, megállapítva, hogy „A Reich és Italia egyrésztől, Délszlávia másrésztől hadállapotban vannak egymással.”

OLASZ JELENTÉS

Rómából jelentik: Az olasz főhadiszállás hadijelentése megállapítja, hogy az előrenyomuló olasz csapatok megtörték a szerb ellenállást és elfoglalták Ljubljana városát, Jesenicát a Száva völgyében, Susákot (Fiumével szemben) és a ziri öblöt. Az előrenyomulás tart.

Német és olasz csapatok találkozása Délszerbiában

A német véderőparancsnokság közölte, hogy a német csapatok Délszerbiában, az Ohridától északra érintkezésbe léptek az olasz egységekkel.

Ez alkalomból, — mint Berlinből jelenti a Rador — Hitler üdvözlő táviratot küldött Mussolininek: „Abban a percben, amikor a délszláviai harcté-

A német csapatok elérték Eszéket

Kaposvárról jelentik: A városba érkezett jelentések szerint a német csapatok a Dráva mellett délkeletre haladva elérték Eszéket.

Elfoglalták a németek Pozsegát és Gradecskát, majd Belovárt és Sziszeket.

Ezek a német csapatok immár egyesültek a Zágráb felől előretörő német egységekkel.

A SZERB HADSEREG FELOSZLÓBAN

Berlinből jelentik: A legújabb német hadijelentés kiemeli, hogy német harci kötelékek több irányból nyomulnak előre Belgrád felé. Délszláviában

a Nis vidékén még fennmaradt ellenállást ösz-

szetörték.

A Zágrábból kiindult csapatok többhelyt elérték a Szávát. Gyors csapatok elérték Karlovicót. A német csapatok elfoglalták Varasdót. A felső Szerbiában lévő

ren a német és olasz egységek először nyújtanak kezét egymásnak, legszívesebben üdvözlőlevelet küldöm. Bajtársi hűséggel, Hitler.”

Mussolini válasza így hangzik: „A német és olasz csapatok találkozása Délszlávia területén ünneplés megújulását jelzi egységünk erejének, a közös cél, a végső győzelem érdekében. Fogadjátok legszívesebben bajtársi köszöntésemet. Mussolini.”

szerb haderő feloszlóban van. Horvátországban teljesen megtört a szerbek ellenállása.

A német gépesített oszlopok elfoglalták Kragujevacot.

A PARTÚTÓ BÜNTETÉSE

Bernből jelenti a Havas-ügynökség: A Neue Züricher Zeitung berlini levelezője a háromhatalmi egyezmény végreható bizottságának berlini értekezletével foglalkozva megállapítja, hogy annak tanácskozásai sokkal nagyobb horderejűek, mint

a Népszövetség bármelyik volt ülése.

Német körökben — írja a lap levelezője, — a Délszlávia elleni háborúban egyben a háromhatalmi egyezmény egyik pártító tagjának büntetését is látják. Ez a kijelentés alátámasztja a Matsuoka japán külügyminiszter moszkvai nyilatkozatát.

Kárpitos munkák

elsőrendű kivitelben, szolid árak mellett

WOLF ANDRAS

kárpitos

ARAD, Str. Consistorului 2 (v. Szántay-palota)

NAGY ÜTKÖZET KEZDŐDÖTT

Newyorkból jelenti Havas-ügynökség: Az Egyesült Államok rádióállomásai közlik, hogy Görögországban, a florinai körzetben nagy ütközet kezdődött a német és görög-angol csapatok között.

Pillanatnyilag csak katonai műveletekről van szó

Berlinből jelenti a Rador: A Balkánon létesítendő új rend tekintetében ma a birodalmi külügyminisztériumban kijelentették, hogy pillanatnyilag

nincs másról szó, mint katonai műveletekről.

Azt, ami előáll és kialakul magától a Reich legnagyobb gondossággal fogja megtárgyalni. A Reich most nem ismer más célt, mint az ellenség mielőbbi teljes letörését. Berlini politikai körökben azon a véleményen vannak, hogy ebben a folyamatban egyes szövetséges államok is résztvesznek.

LEGUJABB

A baranyai háromszög legnagyobb részét eloglalták a honvédek

Budapestről jelentik: Varasdánál egy szerb dandár parancsnokával együtt megadta magát. A Duna-Tisza közén előrenyomuló honvédsereg vasbetonnal erősített erődvonallal találkozott, itt volt várható a legerősebb szerb ellentállás, azonban

a magyar honvédség áttörte ezt az erődvonalat és a mai napon elfoglalta Petárda, Szélmónostor, Dányok, Bajmok helységeket.

A pécsi-baranyai honvéddandárok elfoglalták Dárdát és mint az újabb jelentésekről megállapítható a baranyai háromszöget szinte már teljesen birtokukba vették. Nemes—Militics—Zenta vonalán egy második erődvonalt. Ez ellen is sikeres támadást intéztek. Topolya és Magyarkanizsa már a honvédek kezén van. A magyar csapatok egyrésze már átkelt a Ferenc József csatornán és tovább folytatja előrenyomulását. A Stefani iroda budapesti jelentése megemlíti, hogy a visszavonuló szerb csapatok feigyjútták a magtárakat, elpusztítják az állatállományt, sok helyen pedig komitácsi-bandák garázdálkodnak. Szombaton Szegedről északra és Baján felül Székesfehérvárig légi riadó volt.

Szerb repülők hatoltak be magyar légitérbe, de bombát csak egy tanyára dobtak, a magyar vadászgépek visszakergették az ellenséget.

A nap folyamán Szegeden kétszer, valamint Kiskunfélegyházán, Baján, Zalaegerszegen és Nagykanizsán volt légi riadó.

HAMPEL F.

uriszabósága ARAD, Str. Alexandri 5

Tímisoara-Józsefvárosban a

„Csillag”-gyógyszertár

átköltözött

szembe a piac tulsó oldalára

Piața Draçalina 9, Martin-féle sarokház.

Ismeri-e Ön a Hangya borokat?

Ha nem, úgy tegyen próbarendelést a Hangya főpincészinél Aiudon vagy aradi raktáránál, Str. Andrei Muresan 7-9, ahol a legzamatosabb enyedi borok igen előnyös árban beszerezhetők

Megrendelhető telefonon is Aiud 29 vagy Arad 1465 szám alatt.

Hönig Frigyes, harang- és fémöntőde Arad

Alapítva: 1840

Strada Baritiu No. 10-12

Telefon 19-76

A népszámlálás alapján készülő törzskönyvben mindenkinek szerepelnie kell

Aki nem rendelkezik majd új igazolvánnyal, kizárja magát a lakosok jogaiból

Akik a népszámlálás során valamely oknál fogva nem iratkoztak be, mint jelentettük, utólag is beiratkozhatnak. Timișoara városában, mint a prefektúra hivatalos közleménye tudatta, a megyenazon működő megyei népszámlálási hivatalban történhetik április 15-ig az utólagos beiratás. A legújabb rendelkezés szerint a városban csak ennél a hivatalnál lehet az utólagos felvételt kérni, a városnázán erre a célra nem áll rendelkezésre ilyen hivatal. Helyes helyen rámutatnak arra, hogy minden egyes lakosra nemcsak a népszámlálás kérdőívei alapján kiállítandó személyazonossági igazolvány megszerzése a fontos, hanem az is, hogy mindenki szerepeljen a felfektendő törzskönyvezésben, illetve anyakönyvben. Ilyen nyilvántartó anyakönyv lesz a városi hatóságnál, falvakon pedig az eddigi anyakönyvi hivatal

mellett. A központi nyilvántartó Bucureștiben lesz. Csak az, aki az utóbbiban be van vezetve, kaphatja meg onnan igazolványát, aki pedig ilyenre nem rendelkezik, az kirekeszti magát a lakosok jogaiból és nincs még kérvényezési joga sem. A népszámlálás alapján a népesedési hivatal egész rendszerét modern módszerek szerint átszervezik, a tulajdonképpeni nyilvántartót pedig központosítják Bucureștiben.

Ha valaki lakhelyét változtatja, a lakhelyen lévő hatóságnál ezt bejelenti és azt is, hogy hová költözik. Új lakhelyén pedig jelentkezik, amint ott megérkezik. A tulajdonképpeni átírást a központi nyilvántartó eszközli. Ebben a hivatalban így módon az ország minden lakosának lakhelye bármikor megállapítható.

Matsuoka és Molotov »bizonyos kérdésekben közös nevezőre jutott«

Moszkvából jelenti a Német Távirati Iroda: Matsuoka japán külügyminiszter harmadik megbeszélése Molotov külügyi népbiztossal három órát vett igénybe. Japán körökben rámutatnak arra, hogy bizonyos kérdésekben közös nevezőre jutottak.

Matsuoka szombaton délelőtt meglátogatta a moszkvai textilműveket és a szovjet tudományegyetem mezőgazdasági intézetét.

Délután újabb Matsuoka—Molotov megbeszélés volt.

Tokióból jelenti: Konoye herceg japán miniszterelnök kijelentette, hogy Japán együttműködésre hajlandó Csunkinggal, ha az megváltoztatja politikáját és kieseréli politikusait. Legjobb megoldás Tokió szerint koalíciós békekötés volna Csunking és Nanking között.

PAPLANOKAT finom ízű, elsőrendű kivételben, ha rendel vagy át dolgoztat, úgy forduljon bizalommal a fő ügyosztályhoz

Haubenreich-céghez

ARAD, 8 ÓRA. HORA 3. Garantált paplanaink felülmúlják bármely más munkát, úgy minőség, mint ár tekintetében. Alapítva 1880

Az előírt légvédelmi intézkedések sürgősen fogantatandók

Timișoara város légvédelmi hivatala elrendelte, hogy mindazokban a köz- és magánintézetekben, üzemekben, kereskedelmi vállalatokban és nagyházakban — biokházakban — amelyeket a saját költségükön való légvédelem megszervezésére köteleztek, azonnali hatállyal hajtsák végre a légvédelmi tervezet előírásait. Fogantatásukra kell a riadóra, az elsőtűzésre, az óvóhelyekre, segélynyújtásra, tűzoltásra, valamint a rend fenntartására és ellenőrzésre vonatkozó intézkedéseket. Ha valamelyik vállalat, intézet stb. az egyes légvédelmi előírásokhoz szükséges anyagot vagy felszerelést még nem szerezte be, a lehető legrövidebb idő alatt pótolni kell a mulasztást. Az intézmények légvédelmi szervei kötelesek szükség esetén a közeliükben lévő bármely vállalatnak vagy háznak segítségére sietni. A különböző intézmények, vállalatok vezetői, tulajdonosai vagy igazgatói, személyesen felelősek a rendelet végrehajtásáért.

A tanulmányi szabadság korlátozása. A nemzetvédelmi miniszterium közleménye szerint nem adnak tanulmányi szabadságot azoknak az ifjaknak, akik a 71. szakasz alapján önkéntesi jogokat rendelkeznek és akik a liceumi, vagy más középiskolai tanulmányaikat befejezve ez év őszén iratkoznak be a főiskolák első szemeszterébe. Tanulmányi szabadságot csak azok számára biztosítanak, akik már régebben folytatják főiskolai tanulmányaikat. Ezeknek május 15-ig igazolniuk kell, hogy az előadásokat ebben az esztendőben rendszeresen hallgatták és vizsgáikat letették. Tanulmányi szabadságot kaphatnak azok az ifjak is, akik valamilyen középiskola utolsó osztályának növendékei és tanulmányaik befejeztével megszerzik az egyéves önkéntesi jogot. Azok, akik tanulmányi szabadságot kérnek, kötelesek kérvényüket május 15-ig az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál benyújtani.

A zsidók ingatlanainak kisajátítása

A törvényes rendelkezéseket haladéktalanul végrehajtják

Bucureștiből jelentik, hogy Antonescu tábornok-államvezető elnöklele alatt minisztertanács volt és ezen Dimitriuc államtitkár ismertette a petróleumtermelés irányítására vonatkozó tervet, amelyet az államvezető készített. Bejelentette, hogy a jövőben jól áttanulmányozott terv alapján irányítják a petróleumtermelést, amely eddig rendszertelen volt. Ismertette a petróleumipar 1941. évi munkatervét is. Antonescu tábornok a probléma fontosságára hívta fel a figyelmet. A jövőre vonatkozólag

biztosították a román tőkének még jelentősebb szerepét ezen természeti kincs kihasználásánál,

amelyből a román nemzet eddig nem kapta meg azt a hasznot, amely megillette volna. Az új tervnek megfelelően a petróleumtermelést racionálisabban szervezik úgy, hogy aból a román nemzetgazdaságnak a legnagyobb haszna legyen. Tomescu Petre dr. egészségügyi miniszter jelentése után Antonescu tábornok utasítást adott az elmúlt években megkezdett kórházak és iskolák építkezésének befejezésére. A minisztertanács azután elhatározta, hogy elrendeli a bün-

vádi eljárás megindítását Apostol Soare volt galati legionárius rendőrkezes ellen, akiről megállapították, hogy

766.567 lejt fogadott el zsidóktól hamis okmányok kiszolgáltatásáért.

Ezekkel az iratokkal a zsidók Bessarabiába vándoroltak.

Antonescu Mihai miniszter a romanizálási központ megszervezésére vonatkozó elveket ismertette. Az erre vonatkozó törvényt a jövő héten terjesztik a kormány elé. Mivel a kormány tudomást szerzett a zsidók tulajdonát képező házak kisajátítására vonatkozólag terjesztett hamis és tendenciózus hírekről, elhatározták, hogy

az erre vonatkozó törvényes rendelkezéseket haladéktalanul végrehajtják.

Ezenkívül pedig ha az érdekeltek szabotázs-kísérlete a kormány részéről megnyilvánult megértés ellenére sem szűnik meg, akkor a kormány, amely pedig a gazdasági rend megzavarása nélkül akarta ezt a reformot megvalósítani, megszigorítja a törvényes rendelkezéseket.

A riasztó hírek terjesztőit munkaláborba internálják

A könnyelmű beszéd súlyos következményekkel járhat

Bucureștiből jelenti a Rador: Az országban még mindig forgalomban vannak az ország ellenségei által kitalált riasztó hírek, amelyeket olyan emberek is terjesztenek, akik nem gondolnak arra, hogy milyen nyugtalanságot okoznak a közvéleményben. Ezeket a riasztó híreket leginkább a főváros központjában lévő kávéházakban és cukrászdákban terjesztik. Felhívják a figyelmet arra, hogy a riasztóhírek terjesztőit munkaláborba internálják, ezenkívül még a törvények

szigorú betartását is sújtják őket. Minden jóérezésű állampolgárnak kötelessége egyrészt, hogy közreműködjen a könnyelmű beszéd korlátozásában, másrészt pedig, hogy az ilyen hamis hírek terjesztését megakadályozza. Antonescu tábornok fáradhatatlanul örökdió mindazon kérdések megoldása ügyében, amelyek az ország belső szükségletével, a határok biztonságával és a román nép jogaival állanak összefüggésben.

Az állatvásárlás szabályozása

A megye husszükségletének biztosítására fontos rendelkezések lépnek életbe

Nasta Alexandru ezredes, Timiș-Torontalmegye prefektusa a fenálló rendeletek és törvények alapján a megye husszükségletének biztosítására szabályozta az állatkereskedelmet, valamint az állatállattartást. A vonatkozó rendelet most jelent meg és a következő rendelkezéseket tartalmazza:

1. Az élő szarvasmarha és sertés adásvétele csak az állatvásárláson történhetik. Az állatvásárlást csupán a marha- és sertéskereskedők eszközölhetik, akik București városától, vagy az országban lévő más várostól, illetve az állatexportőrök szindikátusainak szövetségétől különleges megbízatást kapnak. Mindazon megbízottaknak, akik Timiș-Torontalmegye területén lévő állatvásárokon vásárolnak, megbi-

zósítást kell szerezniük a prefektúrától.

2. A hizott élő szarvasmarha legmagasabb ára 10 lei kilónként, a hizott sertés legmagasabb ára élő-súlyban kilónként 70 lei. Ezeket az árakat túlhatalmi nem szabad.

3. Szarvasmarhát és sertést a városokban csak a vágólídon szabad vágni, falvakon pedig, ahol vágólídon nincsenek, csupán a közegelőjáróság által erre a célra kijelölt helyen.

4. Levágott állat húsát a megye területén tul-

nom szállítani.

5. A rendelet megszegői szabotázs büntetést követik el és a vonatkozó törvények szerinti büntetik őket.

FORUM
ARAD a négyfilmek színháza. Tel. 20 10

MA! Husvét első és másodnapján

Előadások vasárnap
11:30, 3, 5, 7:15, 9:30,
hétfőn 3, 3, 7:15, 9:30-
kor kezdődnek

o N. C. és UFA hirdők!

Az utóbbi évek legnagyobb filmóriásai! Egy filmremek, amelynek a témája 3 világhírűen játszódik le! Egy film tele osekleményekkel! A német filmgyártás legújabb remekműve!

Az éjjeli keringő
W LLY BIRGEL és BRIGETTE HORNEY-ai

Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek

MAKKAI JANOS:

AMERIKA UTJA

Egy civilizáció válsága és hibontakozása — Az amerikai gondolkozásmód térhódítása Európában — Ahol ember és ember közt leomlanak a válaszfalak

Kertvárosok és iskolaszatóriumok

Mindazok az írók, akik az utolsó évtizedekben Amerikával foglalkoztak, elsősorban az amerikai civilizáció mélyebb, vagy felszínebb igazságait boncolgatták. Az amerikai élet megfigyeléséből sokszor szelletes, sokszor nagyon is átlátszó elméleteket kövcsoltak s legtöbbször a jóslattal lepte meg a világot, hogy a fehér emberiség jövőjére Amerika lesz a legnagyobb hatással ezután, voltaképpen egész Európa amerikanizálódni fog.

En illő szerénységgel bejelentem, hogy nem hiszek egy külön önálló amerikai civilizációban! Nem hiszem, hogy Amerikában lényegesen más az élet ma, mint Európában és még kevésbé hiszem, hogy a különbség a jövőben még nagyobb lesz. Az amerikai civilizáció, ha nem is kontinentális, de mindenesetre európai eredetű s

csak azért pompázik más színekben, mert új talajba ültették.

Más ég alatt, más esők érik a föld, a tenger, a levegő gazdagsága más színeket ad neki, de azért a palánta európai volt s ezt terebélyes fa korában se tudja leta-

Amerika — európaizálódik

Most, hogy Amerikában tíz év óta a gazdasági, szociális és politikai válság hullámai kavargóznak, azt kell látunk viszont, hogy Amerika európaizálódik. A korlátlan bevándorlás, a vagyonszerzés és sok más amerikai specialitás lassanként, de fokozatosan és következetesen kihál, elpusztul s

Amerika egyre inkább a nagy nyugateurópai nemzetek életformájához kezd közeledni.

Az európai kölcsönhatás Amerika felé épp oly nagy, mint az amerikai élet szuggesztívója miránk; semmi jele sincs hát annak, hogy az európai népek amerikanizálódni fognak. Ha Európa minden emberöltőben egyszer letörök, mert népei nem tudnak egyetérteni s ha Európában minden emberöltő alatt véres háború fog végigszántani, akkor bizonyos, hogy az újjászülést az elgyengült, letört, kétségbeesett népek mindig Amerika felől fogják várni. Biztos-e azonban, hogy ez így lesz? S biztos-e, hogy Amerika ma is megrázkódtatások, voltaképpen nagyobb rizikó nélkül tud háborukba elegetni s világpolitikai erőifejtéseket tenni? Az Újvilág nálunk sokkal biztonságosabb helyzetben s nagyobb anyagi jólétben él. Civilizációja egységesebb, mint az európai, mert népi és nemzetiségi különbségek alig játszanak szerepet benne. A civilizációt délkörökben méri s világrészekben osztogatja. De

a külön, speciális amerikai civilizációnak nincsenek meg a természeti alapfeltételei. Amerika földje nem kulturát termő föld, mint a titokzatos Kelet, hanem csak tárolója az emberi élet másutt elért eredményeinek.

Amerika földjén háromszáz év óta nem született lényegében új vallás, se az istenhít, se a politikai gondolat oldalán.

NAGYOBB A NŐURALOM?

Ha nem hiszek egy külön amerikai civilizációban,

Az amerikai egészségvédelem száz évvel megelőzte az európai

Ez az igazság főleg a civilizáció két alapvágányán: a közegészségügyben és a közoktatásban, a nevelés, a művelődés munkájában látszik.

Ebben a tekintetben Amerika egy évszázaddal jár előttünk.

Itéletünket ebben a tekintetben az szokta megzavarni, hogy ha mi Európára gondolunk, rendszerint három, vagy négy nyugati államot értünk Európa fogalma alatt, vagyis kontinensünk fegyeletesebb részét s elfeledkezünk arról, hogy Európában még nomád népek is élnek s mezmózdíthatatlan paraszti milliók.

Amerikában nincs akkora civilizáció-különbség ember és ember között, mint nálunk.

Ellenben az azonos civilizáció áldásait majdnem mindenki egyformán érzi. Azokat a népbetegségeket, amelyek Európát pusztították, főrészt kiirtották, vagy legalábbis teljesen megfékeztek. A gigantikus egészségügyi szervezet, amely minden iskolásgyermekét orvosi kontroll alatt tart, betegsége esetén állami szatóriumba szállít, a tuberkulózist és a vérbaít jórészt a négerék viláába szorította vissza.

Az amerikai orvosok Európába vagy Indiába kell utaznia, ha bizonyos betegségek szépen kifejtett esetét akarja tanulmányozni s nálunk még garázdálkodó és szociális alapú betegségek marcsak múzeumban láthatók, miként Madách falanszterében az ágyu és a ló.

A civilizáció ugyanakkor inari balesetekkel és autoszerencsétlenségekkel pótolja a halálozásban beállott túrt s a szívbaít és az idegek összeroppanását zudítja

gaani. Igaz, hogy ez a civilizáció másodlagos, mint a bizánci az eredeti rómaival szemben, de a különbségek egyre inkább kiegyenlítődnek s az élet lényege nem, csak formái mutatnak különbségeket. Az első világháború után, amikor Európában a nyugati kultúra hanyatlásának elmélete lett urrá, természetszerű kíváncsisággal fordult mindenki azok felé a források felé, ahonnan megújulás, megerősödés jöhet s az érdeklődés így fordult a távol Kelet, a másik oldalon pedig Amerika felé.

A nagy összeomlás után a győzelmes, gazdag Amerika rikoltó hangjai és új, vad, nyers színei ámulatba ejtették az európai emberiséget.

A néger zene, a jazz, az amerikai táncok, az őserőt és szépséget hirdető filmek, de az amerikai irodalom és gondolkozásmód is hatalmas térhódított Európában s a filozófusok alighanem ettől tévedtek meg, amikor azt hitték, hogy az egész világ amerikanizálódni fog.

ezt nemcsak politikai megfontolások alapján teszem, hanem azért is, mert az Amerikáról irt gondolkozók alapvető ténymegállapításait nem látom igazoltnak. E megállapítások többnyire elavultaknak, efemereknek mutatkoznak. Nem igaz, hogy az emberi életidőál Amerikában más volna, mint nálunk.

Nem igaz, hogy Amerikában nagyobb a matriarkátus és a nőuralom, mint a nyugateurópai országokban.

A nő privilegizált társadalmi helyzete csak a korlátlan beözönlés idejében volt igaz s ma csak az alsóbb társadalmi osztályokban áll fenn.

Amióta a nők milliószámra lepik el a polgári és középrétegeket, a nőhiány-okozta társadalmi állapot a legszűkebb kétkézi munkások világába szorult vissza, éppúgy, mint mindenütt a fehér gyarmatokon.

Az élet családi bázisa s a szerelmi erkölcs ugyanaz, mint az európai árják világában s a nők helyzete csak a keleteurópai állapottal mutat lényegesebb ellentétet.

Nem igaz, hogy az élet Amerikában olyan sokkal standardizáltabb, mint nálunk a nyugaton. A mai modern Amerikának olyan magasszintű tudományos és művészi élete van, amelyet bármelyik nyugateurópai ország megirigyelhetne.

Az egység nincs nagyobb válságban, mint Európában és nincs jobb helyzetben, mint nálunk.

A haladás ugyanolyan irányu s ugyanazokkal a veszedelmekkel nemcsak Amerika számára mutatkoznak. A különbség annyi, hogy Amerika évezredek eredeti kultúra hiányában, viszont nagyobb jólét mellett sokkal előbbre tört az általános civilizációban, mint Európa.

rá a versenyben kifáradt, halálra izgatott, alkoholba menekülő emberiségre.

Míg nálunk évente tizenhét ezer ember pusztul el tüdővészben, Amerikában egy meleg napon, vagy amikor a csillagok különös konstellációba kerülnek, ezrével hull az ember az országutak árkaiba, vagy a volán: a döive, mint ahogy a lepke a fénybe zuhan.

AZ IFJUSÁG SZINTE BELECSEMPÉSZIK A TUDOMÁNYT

A civilizáció másik vágányán, a népnevelésben ugyancsak csillagászati eredmények — s mögötte egy mély emberi degeneráció árnyéka mutatkoznak. Az Egyesült Államok minden iskolásgyermekét autobusz szállítja az iskolára, ahol a mozi, a rádió és a technikai találmányok minden eszköze a tanítás rendelkezésére áll.

A gyermekek voltaképpen nem iskolába, hanem palotába és szatóriumba járnak tanulni, s a tanító hovatovább nem oktatja őket, hanem a technika segédesszközeivel lelkükbe és agyukba belecsempészi, valósággal beleszélhámoskodik a tudományt. Egyre kisebb emberi erőfeszítés szükséges ahhoz, hogy valaki tanult és művelt lehessen, s így egyre kevesebb ember válik egyéniséggé.

A buta gyermeket éppúgy megtanítják a civilizáció szükséges tudnivalóira, mint a zsenit s e munkában nem a gyermek, hanem — a tanító vagy a tanár fáradozása. Mi ez, ha nem Aldous Huxley „Brave New

ELEMEK Akkumulátorok

szigetelő csövek
szereplési anyagok

GALVANI S. A.

TIMISOARA IV.,

STRADA BOLINȚINEANU 9.

TELEFON 15-48

15-4

World'-je, amelyben a gyermeket éjszaka a párnába rejtett mikrofon szuggeralja a becsületes magatartásra s a tömeghit által helyesnek ítélt élet folytatására?

Hol fogunk tartani ötven év múlva?

De vajjon csak Amerikában van-e ez így? Nem, az európai fejlődés ugyanezt az utat járja, csak mi e tereken még hátrább vagyunk.

Amerika mai helyzete azt mutatja, hogy mi, európaiak hol fogunk tartani ötven, vagy száz esztendő múlva.

Amerika keleti része közben egyetlen nagy kertváros-sá változik. Egyik város határa a másikig ér s a magántulajdon-velen alapuló boldogságkeresés kiüriti a felhőkarcolókat és építi az egészségesebb, de szatóriumbibb és konzervatív világot. Ha Európában egykor egyetlen központi hatalom válik urrá, a pacifikált népeknek ugyanez lesz a civilizáció áldása, viszont korlátozott egyéni érvényesülés és a béke rabszolgasága, amelyben arra sem lesz hatalmunk, hogy személyes ellenfeinkkel megmérkőzhessünk, mert a stabilitás és a központi erő ezt nem fogja megengedni.

NE LEGYÜNK ELFOGULTAK!

Az új aranykor képe ez, amely az ember összes alacsony igényeit kielégíti és összes magasabb ambícióit letöri.

Milyen jögon és milyen európaiság alapján nézzünk le hát akkor a mai Amerikát, ahol mindaz megvalósult már, ahová mi ötven esztendő alatt holtbiztosan eljutunk?

Milyen alapon tartjuk fejletlenek az amerikai népet, amikor alsóbb osztályai a miénknél sokkal magasabb színvonalon élnek, a mi felsőbb rétegeink pedig mindenütt Európaszerte hanyatlóban vannak?

Amerikáról való fogalmaink főleg azért hamisak, mert helytelen az összeállítási alapunk. Európáinkra túlságosan büszkék vagyunk s az élet megítélésében halálosan elfoaltak. Európáink lenni talán sohasem volt nehezebb, mint most, ezekben az időkben.

A husvéti ünnepi terítékre

kiváló gyártmányaink:

**Triplé-sec, Cherry-brandy
Benediktiner, Marashino
Curacao, Bitter
Waldmeister, Mandelbitter**

**A legfinomabb Jamaika-rum
Kloster-sligovitz
Kitűnő Medikal-cognac**

Kaphatók az összes jobb üzletben

J. & C. KIMMEL R.-T.

ALAPÍTÁTOTT: 1812.

Likör-, rum- és szeszgyár

TIMISOARA II., STRADA PIPOS 1. SZ.

Buziás-gyógyfürdő (Bánát)

Páratlan szénasavas, sós, vasas fürdők, ivókurák. Biztos gyógyhatás: Szív-ideg, nőbetegség, idegbaj, reuma eseteiben stb.

Éjszórangu szállodák és vilák. Szórakozási, üdülési nyújt: a Gyógypark, Sport, Strand, Tennisz, az állandó zene, tánc, mozi stb. Teljes kényelem. Kaszinó és jó éttermek. — Mérsékelt árak. — **nyaralás:** május hó 15-től október hó 1-ig 50 százalékos utazási kedvezmény a CFN. vonalain. Információkat ad: a Fürdőigazgatóság és az Oficial Local de Cură și Turism.

EGYETLEN PERC

Irta: IJJAS ANTAL

Az, ami történt, rendkívüli volt: a motorok dörgése azután, hogy akadozva kihagyott zajuk, hirtelen megállt s a lámpák sötét lánggal égtek a repülőgép utasterében. A gép valószínűleg zuhant is, mert a fiatal hölgy úgy érezte, hogy a gyomra egyszer csak felszál, fel, egészen a torkáig; s szédült. A szédülésen, mint valami súlyos, undorító zöldessárga fátylon, igen, a szomszédja zöld volt, egész furcsán, sápadtan zöld ebben a furcsa és sápadt fényben. Az óriási légi állapot, amelyben utaztak s amely eddig súlyos dörgéssel rohant velük a szélben és az éjszakában, az óriási tömeg, többszáz mázsa alumínium s a motorok súlyos acélja, az üveg és alumínium ablakok, a bársonyszékek, az óriási utasgép tizenkét helyet, most hét utassal és két pilótával s mindehhez hozzászámítva a csomagok súlyát: ebben a pillanatban nem volt több, mint halott súly. S elvesztem hányódott az éjszaka tengerében.

Körülöttük az óriási vízharzó és fekete légóceán, valahol kétezer méter mélységben alattuk a föld, a föld, amelyet Le Bourget repülőterén hagytak el utójára és amikor a levegőbe emelkedtek, még látták hátuk mögött alant a mélyben azt a sötét, szinte koromvörös sugárzást, ami a lebukó Nap volt s amely-lyel ellentétes irányban, kelet felé repültek, bele az onnét homályos szárnyakkal felemelkedő éjszakába. Most már koromfekete sötétség volt mindenütt körülöttük, egyetlen fénypont nélkül; az utasok éppen nemrég beszélgettek arról, hogy valahol a Vogézek felett járnak. Abban a pillanatban, amikor ez történt velük, a lámpák újból felragyogtak, egyetlen pillanatra, vakító fényvel, azután a lámpák fénye sötétsárga, majdnem egészen vörös lett a motor dörgése egészen megállt.

Abban az üveg- és fémajtóban, amely a pilótáfülkéből az utasok termébe vezetett, megjelent az egyik pilóta s nyugodt hangon, amely azonban elárulta idegességét, nyugalomra intette őket: Nem történt semmi, a repülőgép néhány pillanat múlva nyugodtan folytatja útját s különben is szárnyai minden eshetőség esetén fenttartják és siklórepülést biztosítanak neki a levegőben. Ugy tűnt fel, mintha felszólítását az utasok közt ülő fiatal hölgyhöz intézné, a gép egyetlen hölgyutasához; a többiek mind férfiak voltak. Az egyik legnagyobb és leghevesebb frankfurti német lap párisi tudósítója, feltűnően fiatal és feltűnően híres ember, aki olyan volt, mint valami kisebb hatalom magasrangu külföldi hivatalnok: egy elhízott, széles, lomha párisi mérnök; egy tulzolt eleganciával öltözött s franciául is tulzolt simasággal beszélő fiatal ember, a feje felett a podgyászkoszárbán két apró kezitaska volt, mindkettőnek névjegytartójában nagybetűkkel nyomtatva egy levantei esendületű, különös név s alatta a városnév, Athén; egy vörössesszöke, nehézkes, nyugodt és jóindulatú holland bankár és két angol fiatal ember; közöttük, mint nő, egyedül a fiatal hölgy, ebben a pillanatban halványan és vértelenül a halvány és vértelen fényben. A pilóta, ki hozzájuk beszélt — nagyon fiatal férfi volt, csontos és hideg, az arca sápadt, a szeméi is hidegek és világosak — úgy tetszett, hogy ismeri valahonnét, csak ebben a pillanatban nem tudta megállapítani. Nem lehetett lemérni, hogy e nyugodt és sima szavak mennyi idő alatt hangzottak el, csak az volt a különös, hogy amikor véget értek, a repülőgép megreszkett, a motorok dörgése újra szilárdan kezdte tartani a gépet, mindnyájan érezték, hogy az újra előrendül és megkezdte a maga acélos és kemény rohanását.

Ez azonban mindössze egyetlen pillanattal tartott. A gép újra megállt, azután újra kihagyott és az óriási test elkezdett rázkódni és hánykolódni. Láruk alatt a padló egyszerre csak rémületesen ferde lett, lefelé ferdült s az asszony megpróbált mosolyogni. Ez a mosoly megkínzott s rémületesen gyors volt, megkínzott, tires és édes, tulajdonképpen rémület és könyörgés volt, pillantás a szomszédjára — a nagy frankfurti lap tudósítójára — s annak bátor, biztató és nyugodt pillantása kicsit jeges volt, amikor kereszteződött az asszonyéval.

— No semmi! — mondta, de talán nem is szavakkal, hanem kezének azzal a mozdulatával, amellyel a saját valósággal szürkévé lett és hideg kezébe fogta az asszony két kicsi, sápadt és jeges kezét, karesu, lágy, asszonyi ujjakat, gyűrűivel, óh, mindössze két gyűrűvel; az egyik platina volt, olyan vékony és egyszerű, mint egy gyermeklány ezüst gyűrűje, benne mindössze egy egészen parányi briliáns, a másik gyűrű egy vékony jegygyűrű. Az idegen férfi maga is jegygyűrűt viselt. A bizalomnak ez a mozdulata ebben a pillanatban egyáltalában nem volt különös, noha mindketten Le Bourget-repülőter csarnokában találkoztak először és eddig legfeljebb hallottak egymásról. Ez a mozdulat tisztán emberi volt és nem volt benne semmi a férfi és a nő mozdulatából. A férfi megveregette és megsimogatta a mellette ülő hölgy kezét és megpróbálta megnyugtatni őt. S az, amit mondott, még itt is, a nyugtalanul hánykolódó repülőgépben, az éjszakában és a magasban s a halálos veszély pillanatában is, olyanok voltak, mint a cikkei, amelyek oly híressé tették nevét: korrekt és precíz szavakkal szólt s tündöklő tiszta mondatokban. De utolsó mondata váratlanul tört ketté mint valami bot, s a nyugodt arc egyszerre csak eltorzult, olyan lett, mint valami rémült és sirni készülő gyermeké és az arca sápadt, akár a kréta. Mert ebben a pillanatban elkezdtek zuhanni.

A zuhanás ilyen óriási testben egészen szokatlan dolog s egyébként is ellenőrizhetetlen, hiszen nem lehet mihez viszonyítani a helyváltoztatást; azonban az egész test és az idegzet érezte a zuhanást, azonkívül — s ez volt a legrettenetesebb — a repülőgép súlyos és óriási teste még előbbre dőlt, lábuk alatt még ferdebb lett a padló. Az asszony hátratámaszkodott, mintha ezzel az ösztönös mozdulattal próbálná meg azt, ami egyébként képtelenség volt, hogy helyreállítsa az így megbillent egyensúlyt. Az volt az érzése, hogy ebben a pillanatban görcsös sírásra fakadt. És anélkül, hogy oka lett volna rá, hogy a benne felvillanó képek sorát a helyzettel bármiféle összefüggésbe lehetett volna hozni, elszálltak előtte, mint filmszalag képei, vagy suhogva és könnyedén lengő fátvok: Egy kristálytiszta és őszi nap, aranyvörös fák s egy tompán csillogó tó. Ez a Bodeni-tó volt. Igen, egyszer gyermekkorában, amikor mellette nyaraltak, ősz felé, akkor látta a penzói ablakából kipillantva ezt a látványt. Utána minden átmenet nélkül felbukkant emlékezetében, úgy, hogy kísérteties tisztasággal érezte maga körül: éles orvosság és egy fehér lakk-tól és fehér fémektől villogó klinikai szoba, olyan, amilyennek akkor látta, amikor a kisfia született. S a képek továbbgördültek, mindegyik kép éles volt, pontos, befejezett és részletes, olyan volt, mint a filmkockák képei. Egyébként ő maga is filmszínész-nő volt s most azok a képek is felbukkantak benne, amelyek hivatásával voltak összefüggésben: a stúdió, a reflektorok lilásfehér fényt és szinte olvasztó hőt sugárzó lobbanásai s az a különös, éles illat, amit keltettek s utána valami éles, nyugtalan és kényelmetlen érzés és azután egy férfi arcán egy férfi ajkának emléke. Gordon Ray.

Igen, Gordon Ray volt, akivel együtt kellett volna játszani abban a történelmi filmben, amelyben neki a mesés és édes Mária Stuart sápadt szépségét kellett volna megeleveníteni. Abban maradtak, hogy mivel a felvételek ugyanis csak később kezdődnek, egyelőre visszarepül Berlinebe, megbeszéli a dolgot férjével és azután . . .

A képe kelte ömlő során váratlanul egy hang szakította meg, a hangban nem volt semmi emberi; az újságíró sóhajtott fel mellette, azonban ez a sóhaj olyan volt, mint egy megvert és félt kutyának, valami kicsi reszkető állatnak önkéntelen vinnogása. Az asszony először érezte meg fizikai érzékével, hogy másnak kezében van kezei, de ez a hang hasonlított egy kisgyermek nyöszörgéséhez is és erről a hangról szintén a film élességével eszébe jutott alvó kisfia, ahogy annyiszor látta felemelt és

feje mellé szorított parányi kicsi ökleivel, érezte, a kicsi, tiszta gyermektest tejszagát és arcán érezte puha arcát, azután egyszerre rémületes ugrással egy egészen más képet látott, — legutolsó filmjének első felvételeit pergették előtte utóljára Berlinben s látta ezt a képet, melyben egyébként játszott is: egy kivilágított ablaksorral rohanó vonat az éjszakában, amint egy hid felé közeledik, a hid azonban csonka, acélgerendái közepén széttört gyufaszálaként lógnak alá koromfekete mélybe és a vonat — sima síklással akár a filmet — rohan feléje. Az idegeit ebben a pillanatban vesztette el teljesen: felkapta kezét és felsikoltott halálos rémülettel:

—Nem!

Az utasterem lámpái teljes fényvel kezdtek égni és minden átmenet nélkül újra hallották a motor meghitt dörögét, amely most valahogyan elárulta, hogy semmi baj, s hogy a gép újra visszakarta lelkét s tovább tudja folytatni légi futását. Az, amit érezték, betöltötte mindnyájukat és az asszony ebben a pillanatban már tudta is, hogy miért merült fel emlékezetében a legutolsó kép, amit látott. A vonal híresebb utasait üdvözölni szokta a légi járat igazgatósága s neki éppen Le Bourget városcsarnokában mondta az egyik igazgató, hogy egészen megbízhat a gépben: „Végre is mennyivel jobb szerencsétlenség történt az expresszvonatokkal, mint a repülőgépekkel . . .” S ebben a pillanatban s most utóljára a férje arcát látta emlékezetében, megnyugtató mély hangját hallotta . . . s rádőlt szomszédjának vállára s görcsösen, nyugtalanul, rázkóva és keserűen sirni kezdett!

Alkonyatban

— Miniature —

BORCEA ONICIFOR

A nap lassan leszállt a domb mögé. Az egyik oldalon szélükön megaranyozott biborfelhők széjjel váltak egymástól és szétszóródtak a kék ég mezején. Az enyhe sugarak megaranyozták a zsenge pázsittal borított mezőt, a virágzó kukoricázást tavat, visszaverődve annak tükrében, megsimogatta a hullámokat, bucsut vevén egész éjszakára.

Az erdőben megkezdődik a fülemilék kedves hangversenye.

Egy kéve illatos, virágzó ággal és virágokkal karomon állottam a kukoricás alatt az erdő szélén és néztem a világot, amely fantasztikusan verődik vissza a tó ezüst tükrén.

Egy hal egy pillanatra megvillant a víz fölött s egy kis csobogás hallatszott, összerezzen az átlátszó tükör és egy gyönyörű hullámgyűrű kezdett el remegni és nőni, míg csak nem egyesült ismét a szokásos hullámzással.

A hátam mögött egy kicsinyke zörejt véltem hallani. Visszafordítottam a fejem, egy gyík volt, amely száraz levelek között bujkált, ahol gyenge fűszálak bukkannak elő, elhaladt, majd megállt, nézve elém picinyke két tintacsöpszerű fekete szemével, majd eltűnt a levelek alatt.

A karjaimon levő virágos ágacsokra egy pillangó szállott és szárnyacskáit rezgettetve, falánksággal kezdte szívni a virág titító nektárját. Mozdulatlanul álltam, félve, hogy eljusztem.

Szegény kis pillangó, ki tudja mennyit fáradt, milyen sokat szenvedett, amíg megtalálta a virágokat, amelyre fáradtan hullott rá, hogy megpihenjen egy pillanatra.

Ime ez a boldogság. Egy pillanat. Csak a szenvedés örökkévaló, megtalál, mikor megjelenysz a látható világon mindenivé elkísér és megszűnik, ha elenyésszel.

Szegény kis pillangó, hasonló a mesénk.

A közeli fűből egy csapat madár repült fel. Utánuk egy gyenge fuvallom suhan át a leveleken és a szirmok mint egy gyenge hóesés hullani kezdtek a fűre, a virágcsokromra és a homlokomra és a homlokomon levő fekete hajamra.

A pillangó hirtelen elrepült.

A felhők egyenként kezdtek eltűnni a dombok mögött és velük együtt valami, ami közel van a lélekhez, ami után szomorúság fog el, a másik domb mögött pedig beállt az alkony és a világosság helyét átvette a nyomozó sötétség, melytől félelemmel remeg meg a lélek.

Fényképeket művészen kivétel legolcsóbb áron készít

FOTO REITER

TIMIȘOARA II., Strada Ștefan cel Mare 13

BÖLDÖG ÜNNEPEKET

*kívánunk a mi kedves Háziasszonyainknak,
valamint összes kedves Barátainknak.*

SCHMOLL PASTA R.T. Braşov-Bucureşti

Halhatatlan dallamok szerelmese

Százharminc évvel ezelőtt született Erkel Ferenc

Nyolcvan éves a Bánk Bán — Müzenénk európai egyenjogosításának üttörői — A magyar drámai énekbeszéd megteremtője

Ma már az emlékezés tárgya és az elkönyvelt érdemek körébe tartozik, ami a múlt század közepén, zeneművészetiünk életében üttörésnek és forradalmi törekvésnek számított: a magyar műzene európai egyenjogosítása. Legtöbbet e tekintetben kétségtelenül Liszt Ferenc, a magyar zenetitan tette, akinek ragyogó szelleme, zeneszerzői lángeszé, ritmikái és harmóniai gazdasága egy csapásra meghódította a nyugateurópai zenevilágot. Ő tehetett — és tett is — legtöbbet a kitűzött célért, de szorosan melléje zárkózva fáradozott, ugyane feladat felismerésével Erkel Ferenc, Mosonyi Mihály, Ábrányi Kornél (a „Zenészeti Lapok” alapító-szerkesztője), Mátray Gábor (a Hangszegyesületi Zenede igazgatója), Bartalus István (zenetörténeti kutatásunk megalapítója) és mások.

A mai nemzedék keveset tud már róluk. A világviszonylatban ragyogó művésznevek mellett nincs ideje — vagy talán módja — megismerkedni azokkal, akik a zeneművészet és zenetudomány uttörőiként megnyitották a teremtő szellem utját legelső népi értékünk, — népdalkincsünk felé.

Elátkozott királyfi volt az igazi népi muzsika. Öreg nótafák ajkán élt, bujdosott tanyákon, pusztákon, aranyzaporos buzaföldeken, ott termett és virágzott, ahol a

A pesti német színház, majd a Nemzeti Színház első karnagya

Erkel Ferenc Pozsonyban végzi középiskolai tanulmányait, majd zenetanárnak készül. Első állomása Kolozsvár. Az ottani színtársulatnál karmesterkedik. Amikor innen Pestre kerül, már országos híri zongoraművész.

Nagy sikere van a Nemzeti Casino „hangászati mulatságain”, önálló hangversenyeken. A budai dalműszínház meghívja karnagyának és

kiváló képességei elismerésül 1836-ban ugyanilyen minőségben a pesti német színházhoz szerződtek. 1838. januárjában ő a Nemzeti Színház első karmestere.

VONZZA A SZINPADI ZENE

Művészi elfoglaltsága is magától értetődővé teszi, hogy vonzza a színpadi zene. Itt fordulhat a legközvetlenebbül a közönség széles rétegeihez és itt nyílik módja a népi gyökerekből táplálkozó muzsika érvényesítésére.

Ugyanakkor Erkel tudatosan törekszik, rendkívüli képességek birtokában, a magyar operai nyelv kialakítására. E kettős célkitűzését igazolják szerzeményei. Első darabját — a „Báthori Máriát” — 1840. augusztus 8-án adják elő. A szövegkönyv Egresz Béni műve. Ezt követi 1844-ben a „Hunyadi László”. (A Hunyadi-nyitvány és a La Grange ária később készül el!) Élete főművén fáradozik ezután. Megírja a „Bánk Bánt”, de ez a műve — a cseppet sem kedvező politikai viszonyok miatt — 1861-ig íróasztalában fekszik.

Ebben a történelmi operában a magyar drámai énekbeszéd megteremtője.

Kihasználja a magyar népies dal lehetőségét is. A Bánk Bán a mai napig a legmagasabb színvonalu

pipacs és a nefelejcs, csendes vizek partján, mezei munkaközben, csépléskor, fonóban, a fenyesgek tövén dudorászó pásztor-gyermekek ajkán . . .

— az uri szalonokban, városi „hangászati mulatságokon”, a külföldi klasszikusok mellett legfeljebb egy-két népszerű műdalszerző romantikus zenéje érvényesült.

A ZENEI HAJLAM — CSALÁDI ÖRÖKSÉG

Amint van beszéd-anyanyelv, van képiró, szoborfaragó, diszító, építő formanyelv, úgy van magyar zenei anyanyelv is. Zenei anyanyelvünk egyik legkiválóbb művésze: Erkel Ferenc. Születésének százharmincadik évfordulója (sz. Békésgyula, 1810. nov. 7.) alkalmából érdemes róla egyet-mást fölleveníteni.

Művészcsalád gyermeke. A zenei hajlam az Erkel-családban — örökség. Nagyatya kántortanító, — szülei a zene rajongói, — öccse, Erkel József a kolozsvári színház karmestere, — fiai: Erkel Gyula zeneakadémiai tanár (a Falu rossza komponistája, Az Ember tragédiája kísérőzenéjének szerzője), Erkel Elek karnagy, Erkel László zenetanár (Bartók Béla nála tanult!) Erkel Sándor kiváló karmester.

KILENC ALKOTÁS

Ötnegyed év után, 1862-ben már a „Sarolta” című vigerával lepi meg tisztelőinek egyre szélesülő táborát. Ezt követi 1867-ben a „Dózsa György” — Jókai drámája nyomán, Szigligeti átiratában, — s az itt használt új zenei formanyelv mesterivé fejlődik már az 1874-ben bemutatott „Brankovics György”-ben. Itt a magyar népdalkincs mellett szerb és török elemeket is felhasznál. Egyéb alkotásai: Névtelen hősök, Erzsébet, István király.

1840—85. között tehát kilenc színpadi művet írt, melyek közül a legnagyobb sikere kétséghívó a Bánk Bánnak volt és a Hunyadi Lászlónak.

HALHATATLAN DALLAMOK SZERELMESE

Operaszerző, zongoraművész, karnagy és zene-pedagógus egyben. Operáiban a magyar drámai énekbeszéd üttörője, — mint zongoraművész, még nyolcvan éves korában is, a tiszteletre rendezett ünnepi hangversenyen ifjú lendülettel és mély átéléssel játszotta el Mozart D. moll zongorahangversenyét. — a színházi naplók erősebbi dirigensnek jellemzik,

aki precíz és emellett stílusos játékot követelt zenekarától. — zene-pedagógiai munkásságának korának pedig

a Filharmóniai Társulat alapítása,

(1853.), melynek hangversenyét is 1869-ig, — közel hatvan éves koráig — ő vezette.

Zenei anyanyelvünk első igazi művelője Erkel Ferenc. Amint az irodalomban Bessenyei György — a franciás irányzat képviselője, — sokak meglepetésére a „pórok” nyelvében kezdett írni, — úgy Erkel Ferenc is, a klasszikus zenei műveltség és a külföldi művészeti irányok átszűrésével igyekezett teret nyújtani zenei ősrétegünk: népdalkincsünk föltárasának és a „pórok” muzsikáján, énekén elindulva

megjelölte az utat, amelyen egy Bartók Béla vagy Kodály Zoltán világhírnévre tett szert.

Halhatatlan dallamok szerelmese volt Erkel Ferenc. Ezért fakadtak lelkéből oly alkotások, melyek túlélik az idők viharát és rálobogtatják fényüket az újabb nemzedékekre . . .

(rodostól.)

Békedal

Irt: PAPP JENŐ.

Tudjátok-e ti, hogy ki vagyok én?
Száműzött mosoly, menekülő fény
Napernyőm volt egy kis kék ibolya
Fátyolom az ég esti bibora
A szívem előtt költők daloltak
Pasirták vitték minden gondomat
Fényt szórtam éjjel a palotákra
Fujtam dalt a pörlyő taktusára
Én vittem a lányt virágos rétre
Lobogtam csókért férfi szemébe.

S mint a szépségek Istenasszonya
Bujkáltam eddig, izzék a lombo
Gépek és ágyuk, fegyverek kürtök —
De most valaki hozzátok küldött
S csak egy szál virág kezemben a kard
Ezzel ha intek, tenger szétszakad
Északról indul ezer hógalamb
Ezer harang szól, gang, gang, gíng-galang
A harmezokről a kitért karok
Égnek repülnek és a nap ragyog.

S akik őrzitek a vér vonalát —
Katonák, ti hős, bátor katonák!
Mellétek állok a hosszú vártán
Hozzátok szállok a dalok szárnyán!
Virággal várok déltől északig
És e szőnyegen átmasírozik
Ó, nem a Halál! . . . En, én: a Szépség
Palástom lesz a vakító kék ég.
Ágyulnak csendet én paracsolok
S a világ szíve sirva feldobog:

Béke, ó béke szállj le a földre
Tengert és eget a csend fűrössze
Hadd üljek vissza érva trónusom!
S üljön körém, az kí vár a csókr!
Hozom a hitem ifju aráknak
Aldozom könnyen síró anyáknak
Virággal várok friss milliókat
Városok, falvak mind tőlük zugnak!
S visszaverik az eget is zengve:
Béke, ó béke szállj le a földre!

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 30.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre 40.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Csülvörök este

Írta: R. BERDE MARIA

Most Krisztus jent az Olajfák hegyén
Vérkönyvet sír és vert izdud szegény,
Küzd a ponarral, amely keszen áll...
Aruló arnyékkal, ki resen áll...

Most Péter jent az Olajfák hegyén
A virrasztásban megrestült szegény,
Feje elcsuklott egy bogánostövön
Csak kardja zörren néna néna a kövön.

Most János jent az Olajfák hegyén
Az imádságban elfáradt szegény.
Elszenderült... Am ki nagyon szeret,
Annak mély álma soha nem lehet.

Most Mária sötét özeveg-tanyán
Léptekre vár s egy sóra vár: „anyám” —
Meg-meglebbenti az ajtólepet,
Hányszor felkelt, hányszor letérdelt...

Most Magdaléna házból háza nyit,
Futtában koldul érte: nincsen itt?
Mint nyomot vesztett lü eb, ugy lesi,
Szép köntösét, haját megtépdési.

Most Judás vad pribékhatat terel
Mig lelke kapzsín kétfelé perel:
„Mi az, hogy hit, remény, hogy szeretet?
Pénzen az Istent is megveheted...”

Most bódéjában enu kötélverő,
Friss árut rak ládából elő.
Rudra kerül istráng, kenderesíma:
Kínés nyakán szorul holnap, kinek?

Goldschmidt Bank Arad sorsjegypostálya

13-án, vasárnap, délelőtt és 14-én,
husét hétfőn egész nap nyitva tart
Huzás 15 és 16-án

— **Katonák húsvétja.** A katonák megajándékozására alakult bizottság elhatározta, hogy a húsvéti ünnepek alkalmából mindazon katonáknak, akik kötelességüket teljesítve nem mehettek haza családjukhoz, ajándékot (kalácsot, piros tojást, cigarettát) ajánl fel, amely ajándék kifejezésre juttatja a polgároknak hűségese védők iránti szeretetét és gondoskodását. Ezuton is tudomására hozzák a közönségnek, hogy a Bánság részére megalakult a „Darul Soldatului” nevű egyesület bánsági osztálya, amelynek védnöké Dragalina tábornok felesége. A Darul Soldatului egyesület felhívást intézett megyei bizottságaihoz, Timișoara városában pedig gyűjtési iverket adtak ki ugy pénzbeli mint természetbeni adományok gyűjtésére. A gyűjtést hölgyek végzik, akik erre a nemes célra felajánlották szolgálataikat. Az aláírási iverk számozottak, azokat a vezetőség tagjai aláírták és a pecséttel is ellátták. Ezuton is kéri a közönséget, hogy támogassa ezt a szép tervet és jóakarattal, szeretettel ajánlja fel adományait erre a célra.

— **Református istentisztelet Vingan és Detan.** Húsvét másodnapján a vingai állami iskolában református istentisztelet lesz. Prédikál és urvacsorát oszt Ajtay Gábor Sentesul-noui lelkész. A detai és környékbeli reformátusok számára, — ugyancsak az ünnep másodnapján, — Nits István fratellai lelkész tart istentiszteletet az evangélikus templomban.

A kereskedői haszon szabályozása. A közellátási államtitkárság a kereskedői haszon szabályozásáról szóló törvényt olyan értelemben egészítette ki, hogy a kicsinybani eladásoknál a tészta és cukorka törvényes haszonkulcsár. kívül még további 16 százalék számítható romlásból származó veszteség elmar.

— **BOLDOG HUSVÉTI ÜNNEPEKET KIVANUNK** lapunk minden előfizetőjének, hirdetőjének és barátjának. A Déli Hírlap legközelebbi száma a húsvéti ünnepekre való tekintettel szardán reggel a rendes időben jelenik meg.

Az étolaj kiszolgáltatása. A közellátási minisztérium figyelmezteti azokat a kereskedőket, akik étolajat árusítanak, hogy kötelesek idejében megtölteni az egy és a fél literes üvegeket. Ezáltal ugyanis megkönyítik a vevők kiszolgáltatását és elkerülhető, hogy azok hosszú sorokban álljanak az üzletek előtt. A kereskedők kötelesek cserébe elfogadni a vevők által hozott üvegeket és csak kivételes esetekben szabad az üveg árát is felszámítani, amely azonban a literes üvegeknél öt leinél több nem lehet. Azt a kereskedőt, aki arra igyekszik rábírnai a vevőt, hogy még mást is vásároljon, megbüntetik.

— **Dr. Schillinger, Arad, Str. I. Calvin 42,** telefon 23-95, rendel 9—11 és 2—5-ig.

— **Irodaát helyezés.** Dr. Stumpfoll Dezső ügyvéd irodáját Timișoara, Lloydsor 4. szám alá helyezte át. Färber-palota II. emelet. Szabad lifthasználat. Telefon 29-92.

Menyasszonyi fátyo', koszoru és kalap

különlegességek és különleges saját készítésű művirárok

DEIN PAULA ARAD, Str. Brătianu 9

— **Földesuszamlások Buzaumegyében.** Buzauból jelentik, hogy a bőséges esőzések következtében a megye több helyén földesuszamlások történtek. Beclu községnél egy hatalmas földterület mozdult el helyéről. Balanesti mellett a földesuszamlás több mint harminc házat pusztított el és számosan hajléktalanná váltak. Teica községben ugyancsak jelentős területű föld indult meg a völgybe és több gazda házáat rombolta össze. A megyei hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a hajléktalank támogatására.

Fényképezőgépek

Fotóanyagok, fotómunkák
változatlan olcsó áron

KECSKENÉTI BULEVARD REGELE
MIHAI I. No. 2
Timișoara

— **Bíróság elé állítják Titeanu** volt propagandaügyi minisztert. Az Unversul közlése szerint a sajtó és propagandaügyi minisztériumban leleplezett visszaélések ügyével kapcsolatban az ügyészség elkészítette a vádiratot, amely szerint Titeanu Eugen volt minisztert család hamisításban való bűnrészesség címén és a közvagyon védelmére vonatkozó törvény elleni vétség miatt bíróság elé állítják.

— **Hatalmas meteor zuhant le Szovjetorszorzágban.** Moszkvából jelenti a Tass iroda, hogy Celiabinsk környékén Katavivanovsk város közelében néhány nap előtt hatalmas meteor zuhant le az égről. Az érdekes természeti tünemény vakító fényhatással járt és hatalmas menydörgés majd szélvihar követte a zuhanását.

— **Gunyt üttek a kereszttel.** A fővárosi törvényesek tegnap hat hónapi fogházra ítelté Maracineanu Ioan bucaresti környéki lakost, mig társait három hónapi fogházbüntetéssel sújtotta, mert gunyt üttek a kereszttel. A két férfi egy szekta tagja és az érsekiség feljelentésére kerültek a bíróság elé.

Fényképeket művészi kivétel legolcsóbb áron készit

FOTO REITER

TIMIȘOARA II., Strada Ștefan cel Mare 13

Az ön és fehérbádog eladásának szabályozása. A közellátási államtitkárság április 11-i kelettel zárta az ön és fehérbádog eladását. Mindazok a kereskedők és ipari cégek — kivéve a Titán-Nadrag-Calan műveket — akiknek ily fajta cikkük volna raktáron kötelesek a rendelet megjelenésétől számított 10 napon belül elismervény ellenében vagy pedig ajánlott levél útján eljuttatni nevezett államtitkárság termelési osztályához készletükkel szoló nyilatkozatukat. Az ajánlott levél feladási vevénye a nyilatkozat elküldésének bizonyítékául szolgál. A fehérbádogot a magánosok is kötelesek bejelenteni. A bejelentést eszközöl személyek kötelesek a bejelentett készlet azon a helyen hiánytalanul megőrizni, ahol az anyag jelenleg van. A készletek felhasználását illetőleg a minisztérium rendelkezik. Ezen rendelet megszegése a szabotázs-törvénybe ütköző cselekedet.

Sirkövek és siremlékek

dús választék mai viszonyokban is
legsolidabb áron be zerezhető

Rosa Vestvécek

ARAD, Neculcea u. 4-6. — Telefon 20-77

Hadirokkantak nyugdíja. A timișoarai pénzügyigazgatóság hétfőn, holnap, délelőtt 8—12 óra és délután négy és fél órá között fizeti ki a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nyugdíját.

— **Gyászistentisztelet Faur Zsófia lelkiüdvéért.** Most lesz hét éve, hogy Faur Zsófia, a timișoarai városi tanács volt női tagja és a hadiözvegyek egyesületének díszelnökje, Faur Lívius ipari vezérfelügyelő édesanyja meghalt. Halálának hetedik évfordulója alkalmából vasárnap, délután félezer órákor gyászistentiszteletet tartanak. A gyászistentisztelet szép idő esetén a belvárosi görög keleti temető kápolnájában lesz, míg kedvezőtlen időben az erzsébetvárosi román templomban tartják. Azok számára, akik a temetőben levő gyászistentiszteleten résztvenni óhajtanak, az Uniri-téren autóbusz áll rendelkezésre.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pírula.** Szélrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— **Aradi anyakönyvi hírek.** Születtek: Porcean Ileana és Fit Virgil. Meghaltak: özevgy Popovici Eftanó hetven éves, Eszényi András natvanöt éves, Jacsó Anna tizenkilenc éves, Sabau Tanase tizenhét éves és Crisan Margareta harminckilenc éves.

A bórkereskedők kvótájának a megállapítása. A bórtermékek beszerzési és elosztási központja (Orap) felhívásban értesíti a bórkereskedőket, hogy ideiglenesen összeállította azoknak a bórkereskedőknek jegyzékét, akik a vonatkozó rendelettörvény értelmében a maximált bórtermékekből megfelelő kvótát kaphatnak. A bórközpont felhívja azokat a kereskedőket, akik nem a zsidó népi fajhoz tartoznak, valamint azokat a társaségeket, amelyben zsidó népi fajhoz tartozó egyén nem vesz részt, hogy — amennyiben még meg nem tették volna — sürgősen intézenek kérvényt a bórközponthoz kvótájuk megállapítása és cégüknek a jegyzékbe való felvétele iránt. Nem tartanak igényt a jegyzékbe való felvételre es a kvóta megállapítására azok, akik azért vásárolnak bört, hogy azt saját műhelyükben, vagy műhelyeiken kívül cipőkészítményekké dolgozzák fel.

— **Mozik műsora.** Vasárnap, hétfőn és kedden a timișoarai mozik műsora a következő: Apolló: Az utolsó menet (német film). Capitol: Hazai dalok (német film). Thalia: Egy szerencsés leány (angol film). Corso: III. Richárd (angol film). Fratelia vasárnap és hétfő, keddi: Nyugati győzelem és Agglegények parádicsoma. Roxy vasárnap és hétfő: Titkos küldetés és Fszak csillaga. Aradon a mozik műsora a következő: Egy asszony három élete (angol film). Forum: Az éjféli keringő (német film).

Lakásberendezéséhez költözködésnél

**D
U
R
A**

csillárokat

vásároljon, melyek minden jobb szaküzletben kaphatók. Korszerű új világitást biztosítanak, el örangu minőségűek

— A papság husvéti tisztelgése. Timisoarán a katolikus székeskáptalan tagjai, a teológiai főiskola tanári kara és a központi papság szombaton délben megjelent Pacha Agoston dr. megyéspüspöknél, hogy a husvéti ünnepek alkalmával üdvözölje. A papság élén Kayser Lajos pápai protonotárius, nagyprépost köszöntötte a püspököt, aki válaszában megköszönte az üdvözlést.

— Tilos lesz egy mozielőadás alatt két hosszabb filmet játszani. Minisztertanácsi rendelet szerint május elsejétől kezdve tilos a mozgóképszínházakban két hosszabb filmet játszani. A mozgóképszínházak kötelesek műsorukat oly módon összeállítani, hogy abban egy hosszabb film, egy kulturális film és filmhíradó szerepeljen. Az O. N. C. híradója minden műsoron kötelező.

Értesítés

A n. é. közönség sz. tudomására adjuk, hogy a Munkügyi Minisztérium jóváhagyása folytán az aradi órárukereskedők ápr. 15.-től szeptember 15-ig üzleteiket d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 4-től 6-ig tartják nyitva. Szombaton d. u. zárva.

Az aradi bőrkereskedők.

Az ünnepekre engedélyezett fehér liszt eladási helyei. Jelentettük, hogy a timistoronali prefekturára megérkezett a nemzetgazdasági minisztérium rendelete, amely szerint a katolikus és protestáns egyház husvéti ünnepeire való tekintettel családoként öt kiló fehér liszt vásárlását engedélyezik. A prefektúra illetékes osztálya most úgy intézkedett, hogy Timisoarán az I., II., III. és IV. kerületben lévő Prochaska-lerakatok árusíthassák ezt a fehér lisztet. Az engedélyezett fehér liszt ezúttal csak katolikusoknak és protestánsoknak adható el. A vevőket jegyzékbe foglalják a vásárolt lisztmennyiség feltüntetésével. Minden vevő ennél fogva köteles személyazonosságát igazolmányát ezekben a lisztlerakatokban felmutatni.

— Nyugdíjfizetés a megyénél. Azok a Timis megyei nyugdíjasok, akik a megyei prefekturánál kapják nyugdíjukat, jelentkezzenek holnap, hétfőn nyugdíj-illetményük átvételére.

— Házasság. Vekov Ica és Gerő Károly e hó 14.-én tartják esküvőjüket az aradi Minorita templomban fél 12 órakor. (Minden külön értesített helyett).

Csisolt üvegek

és tükrök ocsó és l-a kivételben

„Oglinda”-cégnél

ARAD, Str. Consistorului 42 szám
(Jónás udvar). — Telefon 14-17

— Olasz hadifogságba esett a Norvégiában vereséget szenvedett angol haderő volt főparancsnoka. Rómából jelenti a Stefani iroda, hogy a kirenayceában hadifogságba került angol tisztek között van Carton de Wiart tábornok is, aki 1940-ben a Norvégiában vereséget szenvedett angol haderők parancsnoka volt.

— Timisoarai anyakönyvi kirek. Születtek: Bocskai Mihály timár fia György, Borciu Stefan villanytelepi lakatos leánya Mariaora, Kakas Sándor vaszerregályos leánya Tekla, Dengl Edé építésmérnök leánya Edeltraut Ingrid, Klein Miksa devai kereskedő fia Ervin Tibor, Leucuta Ioan napszámos leánya Doina, Firica Andrei kórházi tisztviselő leánya Livia. Házasságot kötöttek: Merschbach János szabó és Maczek Mária, Gal György magántisztviselő és Goldzieher Hedvig, Kehl Ferenc fodrászsegéd és Schach Margit, Kalmár János lakatossegéd és Bálint Veronika, Baban Cornel szabósegéd és Czimer Aranka, Sakos Pál gyári munkás és Budai Mária. Meghaltak: Verde Jánosné született Fülöp Ilona 48 éves II. kerület Gloriei 1, Isain Slavna 49 éves elárúsítónő II. kerület Prata Traila-utca 16, Magyar Erzsébet 2 hónapos IV. kerület Clemenceau-körút 32, Kuthy Adámné született Viszszencz Mária 54 éves IV. kerület Sturdza-utca 9, Rubin Dávid 62 éves kereskedő szanatóriumában, Schuch Paula 21 éves, a járványkórházban.

Ruháit legszebben

és legolcsóbban

MÜLLER PETER

TIMISOARA
FESTI és TISZTITJA.

Husvétii harangok — olimpiai harangok

A husvét harangzugás örömmünnepe hirdeti, a keresztény világ ünnepeit a nagypénteki gyász után. A gyermekek örvednek a nyuszikának, a pirok tojásnak, a csipogó pinés kis csibéknek, de aprajagya egykorán örvend a feltámadó, virágos természetnek. A sportembereik számára pedig külön örömet jelentenek az ünnepi sport események.

Szép, békés ünnep a husvét és a harangok ujongó zugása a testvéri szeretetet hirdeti. Ez a husvétii harangzugás nekünk sportembereknek eszünkbe juttatja az olimpiai harang szavát, amely a sportszeretethez való találkozásra hívja össze a népeket.

Öt éve, hogy legutoljára megszólalt a berlini olimpiai stadion vezértornyában a jelmondatos olimpiai harang: „Hívom a világ ifjúságát.” Azóta a berlini stadionban kialudt az olimpiai tűz. Az olimpiai gondolat lángja, azonban, amely az öt világrész összefogását hirdeti, tovább ég a békés vetélkedésre vágyó emberek szívében.

A múlt évben a finnek ezer tavu országának fővárosában, Helsinkiben lobbantották volna fel az olimpiai lángot, ha közbe nem jönnek a háborúk. Így először a magyarok szabadságszerető, hős testvérméretének országát nuszították a háboru. Az olimpiai béke láng helyett, a bombák nyomán csapott fel itt, az ilysköz nyomokat hagvó, emberpusztító tűz. Azóta pedig az angolok önzése által a világra zúdított háboru tombolása akadályozza az

olimpiai megrendezését.

A helsinki stadion harangja nem szólalhatott meg és a küzdőtér hiába várja a világ ifjúságát. A kulturált és sportszerető kis finn nemzet áldozatos munkájával megteremtett pompás stadion várja az idők jobbra fordulásával benne feltámadó életet. A nézőtér várja a közönséget, amely szemtanuja lesz a feltámadásnak. A stadion már nem is olyan elhagyott, megjelent benne az élő atléta, aki egyben néző is — látni fogja a jövőndő nemes versengéseit. Élő ember szobra — Paavo Nurmi alakja. A hálás nemzet emeltette a még élő, nagy fiának a szobrot, aki acélos akaratával elért sportteljesítményeivel az egész civilizált világ figyelmét felhívta a kis finn nemzetre. Paavo Nurmi, a ma negyvenéves finn csodafutó, kilencszeres olimpiai bajnok és többszörös világbajnok, az első nemzeti sporthős lett és szobrot kapott még életében. Hány politikus, diplomata, vagy katona dicsekedhetik ilyesmivel? A teljes erejével dúló háboruban csodálatosan hat ez az északra jövő jel, amely hőssé avatta a békés sportembert.

Ez a jel teszi, hogy a husvétii harangzugáson keresztül, reményteljes szívvel várjuk az olimpiai harang zugó szavát. A zugó éretnelvé hirdesse a megbékélt világ átvonulását az olimpiai karu egymásba fonódó öt kerítési alatt, amely az öt világrész, öt emberfajának egybeolvadását jelenti az olimpiai gondolatban.

Szerényi István.

Ingyen kiképezzük új ex szenciára

ha vásárol egy TRICO-RECORD kézikötőkészletet, melylyel egy nap alatt annyit végezhet el, mint kötőtűkkel 6 nap alatt. Minden minta köthető. Minden fonalra alkalmas. Munkája kézimunka, fogyasztható, szaporítható s fejthető.

Néhány óra alatt köthet ruhát, pullovert, bluzt, sálát, sportharisnyát, keztűt, stb.

Kezelése egyszerű még azoknak is, akik sohasem kézimunkáltak. Ingyen kiképezzük. Ára 1500 lei.

— Vizsgálat egy gyilkossági ügyben. Beszámolunk arról a borzalmas gyilkosságról, amely mintegy öt-hat hónappal ezelőtt Aradon történt, amikor is Lénárt Erzsébet ségái háztulajdonosnőt ismeretlen tettes meggyilkolt. A vizsgálat eddig csupán annyit állapított meg, hogy a szerencsétlen nőt először a jobb homlokán fejszével fejbövegték és a feltevés szerint azután eszméletlen állapotban a nyakán talál selyemharisnyával megfojtották. A gyanúsítottak kihallgatása még tart.

— Aradi utlevélkérők figyelmébe. Az aradi rendőrség illetékes ügyosztálya közli, hogy utlevélügyben felvilágosításokért délelőtt 11 és 1 óra között lehet felkeresni a rendőrség utlevélosztályát.

— Ha szereli egészségét, csakis természetes „Muschong”-féle buziási szénaszavval teltített „Hercules” szikvizet igyék. Mindenütt ilyet követeljen. Gyártja: „Hercules” szikvizgyár, Reichardt Alajos, Timisoara, III., Str. Ion Vasiu 4. Telefon: 20-22.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Vasárnap, április 13-án Timisoarán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Weisz gyógyszerár, Gyárvárosban a dr. Kovács gyógyszerár. Erzsébetvárosban a Roxin gyógyszerár, Józsefvárosban a Csillag gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerár. Aradon az ügyeletes gyógyszerárak a következők: Vojtek (Regina Maria és Moise Nicora-utca sarok), Danciu (nagykórházzal szemben), Berger (Saguna és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (az állomással szemben).

Hétfőn Timisoarán a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belvárosban az Irgalmasok gyógyszerára, Gyárvárosban a Lów és Meisner gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Cristea gyógyszerár, Józsefvárosban a Craciun gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerár. Aradon az ügyeletes gyógyszerárak a következők: Onescu (Regina Maria és Alexandri-utca sarok), Angel (Catedralei-tér) és Koztenbaum (a gyermekkórházzal szemben).

Kedden, április 15-én Timisoarán a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belvárosban a Salvator gyógyszerár, Gyárvárosban a Schul gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Keller gyógyszerár, Józsefvárosban a Diana gyógyszerár, Mehalában a Corvin gyógyszerár és Fratelian a Panajoth gyógyszerár. Aradon a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Kain (Avran Iancu-tér és Banatului-ut sarok), Hajós (Regina Maria-ut) és Niedermayer (Szerb-palota).

Kérjen prospektust: TRICO-RECORD, Bucuresti, Str. Decebal 5, etaj. (Piata Sf. Gheorghe.)

VIDEKIEKNEK nem kell Bucurestibe jönnök, utánvételes rendelés esetén ingyen kiképezzük saját megyéjében.

KERESÜNK VEZÉRKÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG ÖSSZES MEGYESZÉKHELYEIN.

— Az aradi evangélikus templomban a mai, husvét vasárnapi istentisztelet keretében Krebs Miatyánkát Nagy Ketty aradi urileány énekli.

— A semlegességi törvény módosítása. Roosevelt hír szerint — mint a szovjetország Tass-ügynöke az Newyorkból értesül — azval a tervvel foglalkozik, hogy a semlegességi törvény módosítását kérje a kongresszustól, oly értelemmel, hogy az Egyesült Államok hajójának megengedjék a fegyverszállítást Halifaxba (Uj-Skóciába), ahonnan kísérettel Angliába küldhetők a hadianyagszállítmányok.

— Orvosi hír. Dr. Giurgiu Emilian rendel. bór. és nemibetegeknek d. u. 3—5-ig. Timisoara, I., Piata Bratianu 1, II. emelet.

— Terrorcselekmények Indiában. Kabuli jelentés szerint India északnyugati részében, Bihár kerületben számos terrorcselekmény történt. Több városban bombák robbantak, ezenkívül az egyik vonatot kiklakták. Az északvaziristában levő Kohat és Barnu között elvágták a telefon és távíróvonalakat. Barnu és Khajuri között a vaziristáni lakosság megtámadott egy éléniszter és hadianyagszállítmányt.

Aki hangosan eszik

- Artur mindig ilyan esendes?
- Dehogy, hallanád csak egyszer enni.

— Lovával együtt a Marosba fulladt egy aradmegyei gazda. Megdöbentő szerencsétlenség áldozata lett az elmúlt éjszaka Rosut Traian nadlaci 24 éves gazdaleány. A fiatal ember ittas állapotban kétlovas szekerevel átkart menni a Maroson, de a sötétben a komp mellé hajtott és az ár a járművet, a lovakat és a legényt magával razadta. A szerencsétlen ember és lovai a Marosba fulladtak.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: Dollár 211.65—217.97, svájci frank 49.16—50.61. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márika 49—50 felár nélkül), olasz lira 5.50 (felár nélkül), pengé 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dánár 2.89—3.05 (felár nélkül), török lira 82.92—

Speciális

néppel varrott pehely-paplan

Modern vilamos pehely-befűtő készíti éjkel, egyedüli készítő e:

Vörös József

Aradon és matrakészítő, Arad, Strada Eminescu 12.

Otthonunk

APRÓ-BUTOROK

Irtá: NÁDAI PÁL

Az apró-butorokat nem a mi korunk találta ki. Csak a mi korunk növelte meg a becsét. Az apró-butor logikai következménye a mai életnek. Könnyű, tiszta, kényelmes, egyszerre többféle hivatást tölt be. Célzerű, mozgékony. Lehet-e ennél nagyobb dicséretet mondani valami használati tárgyról a mi időkben. Vegyünk egy kis mozgó tea-asztalt, mely kerekken gurul és ügyes beosztással szolgálja a vendégeket.

Ez a gummikereki, zajtalan, üveges kis alkotmány édestestvére a motorikus erővel hajtott járműveknek. Polcai, nikkelezett kerete, vastag üveglapjai technikai tisztaságról beszélnek. Jelképe lehetne egy örök mozgásból szövött korszaknak, amelyen a miénk. Mobil butor.

„Mobil”, ez a szó szinonimája ennek a szónak: butor. A latin mobilisből lett a német „Möbel” — ami a butor ősi lényegét határozza meg. Azt, hogy tologható, ide-oda mozgatható valami.

Csak persze idők folyamán itt is feledésbe ment a szó igazi értelme. A „polgár” jó, masszív, nehéz butorokba született bele. A butorkereskedő azt mondja a bizalmatlankodó vevőnek: „Csak próbáld ki, ez az ehédőszókat felelmei, hogy ez mit tud!” Súlyt fejez ki. Előszólya van. Ezért áldja a háziasszony is, mikor toborit.

Száz éven át ez a nehézségi elv szentség volt. Mindenki olyan butorokra vágyott, amelyek nehézségek, tehát kényvelmeseknek is látszanak. Törhetetlen hit sokfelé még ma is: a szobának végig egységesnek kell lennie. A „komplett háló” a berendezkedő család eszménykéne. Még Morrisok is azt gondolták neevven évvel ezelőtt Aneliában, hogy akkor igazán „pihentető” az angol ur studiója, ha benne véges-végig egységes a színvonal. Azért a mai háziasszonyknak nem is probléma az, hogy milyen legyen az új függöny. Persze hogy olyan, mint az új táska. És mint a butorok huzata. Egységes — az egész vonalon.

A világháború után ez a rézi bálvány is megdőlt. A büszke stílusok butor-oligarchái közé egész új jövevények furakodtak be. Egy-egy üvegszekrény közönséges ujezüst-kerekkel. Jelezve, hogy jön a fémkorszak. Egy összerakható könyvszekrény de generé: Amerika. Beharangozni a szétszedhető butorok hatáthaladását. És még sokféle egyéb megfontolás jött. A komoly „angol-stílii utazók” kis-öccsei támadtak. Fürgelábu, csontos, ugrándozó apró-butorok.

Az apró-butor — pardon — alapjában nem is olyan parvenü a házban. Ha szabad azt mandanon neki is megvan a történelmi pedigréje. Ki is ismeri a rakodó „petit-table”-jait, ezeket a karos asztalkisasszonyokat. Vagy a csészékné, Josephine, finom kódó, „bonheur du jour” nevű szekrényekit, amelyek tetején gróttatartók voltak. Hosszú ideig meg sóhajok egyesültek a papucsokkal. És milyen helyes kék a biedermeier „guéridon”ok! A négylábu asztalka két, sőt három párhuzamos kerek lappal, melviken csupa festett findza várta az uszonna-kávéit.

Ezek mind ősek. Boldog óráink van a házában egy-egy ilyen tabetikus asztalkája, vagy Pompadur asszony áruja mellett kitanult „semmi”. Sok pénz ér egy ilyen sokágu asztalka. De korunk igazi butorai másfajta. A mai apróbutor elsősorban „semleges”. Ezelőtt azt értük: mindennapi. Valami ami zenés háznál kottatartó, azért még lehet a virág-budorok szalonjában: kottatartó, sőt a tál és éjszakai munkás is. Ilyenkor könyvespolcá avasználva. Az is biztos, hogy amely asztal már egy születik kétneműnek, mint a varróasztalkából lett kártyasztal, amit végeredményben levelezésre lehet alkalmazni. Az apróbutorok szinte elengedhetetlenek a többneműség. A jó teásztal fent dohányjövődéki kirakat. De lent sok kis teásztalkát hoz a világra.

Mind ezekre a dolgokra gondolnia kell a tervezőnek. De legelső sorban mégis arra, hogy az apró-butor szabadon áll. Egyszer a keretét mellé teszik, mások a szoba közepére. Falhoz éppúgy tudjon tapadni, mint a relief. Önmagában éppúgy érvényesüljön szemközt, oldalt akár egy szobor. Az apró-butor az igazi „mindenes”. Egyszerre játszik a hegedűn, bandzsón és a zongorán. Először a hémél.

Az apróbutor mint a példa mutatja: a kor gyermeke. Sok a mellékfoglalkozása, örökre ranciaiák. Kis emberke, de nagy a teher rajta. Mindenekfelett az új szenvedélynek hódol. Délután — a tea d'jén — csokoládéznak rajta. Este odatolják a pinnázóasztalok két szárnyát széthajtják, mint egy csapóhíd ágait és lesz belőle cocktail-asztalka. Nagy V alakja elé pedig oda telepszik a „barman”.

Ezek a példák a jómódu lakás életéből vannak. De az egyszerű embereknek éppúgy megvan.

nak az ő tipikus apróbutor-igényeik, csak a tervező urak egyelőre keves ügyet vetnek meg rá. Kétségbeesítő, például, hogy mit árulnak rádió-asztalka emén a butorüzletekben. Négy hajlított lábón egy négyszögletű vetemedett furnírdarab: ez a nagyipar ajándéka a legmodernebb amatőrök számára. De különösen sem igen látni még jó megoldását. A grammofon-otvarak is nem elfogadással de kis eredménnyel keresik a jó állványformákat. Pedig egy ilyen konstrukció igazán probléma a butortervezők. Hát még a kombinált grammofon-rádió-állvány, mely igazán csemege a „konstruktív” szellemű emberek számára. A kombinált grammofon-rádió-állvány, mindent ki lehet vele fejezni, ami „mai”. Tervező urak, miért nem vetik rá magukat?

Apró-butort konstruálni a legidősebb feladat azok közt, akik ma adódnak a lakásberendező számára. Az építkezések lassu tempója, az új házak szobáinak méretei, a közénosztályu lakások hiányszó tartarító-személyzete mindez a kis-butor korszakának seftelmét hirdeti.

A jövő? Az egészen mozdulatlan és az egészen könnyen tologható butoroké. Hihetetlen nagy változásoknak leszünk mi még ebben is tanúi. A lakás

JUBILÁL A ZÁLOGHÁZ

Most van háromszáz éve annak, hogy Pauville nevű francia vállalkozó 1641-ben Párisban a világ első zálogházát megnyitotta. Az ötlet azonban nem sajátja volt. Hogy úgy mondjuk, a mindenféle apró-cseprő ingóságok csekély kölcsön ellenében való zálogbavételét néhány évvel még előbb egy Tvek Sámuel nevű örmény találta föl. A jó Isten tudja, hogy mennyi csavargás után vetődött el Tvek a francia fővárosba. Állítólag a török nagyvezír kincstárnoka volt Konstantinápolyban és egy szép napon sok arannyal és ékszerrel megszőkött. Sikerült neki eljutnia Párisba, ahol azonban a Palais Royal kártyabarlangjában elvesztette a kincseinek javarésztét. Anyai esze volt azután, hogy a megmaradt holmit pénzre váltotta fel és aztán éjszakánként újból megjelent a Palais Royalban. Azonban már nem játszott, hanem megfigyelte, hogy melyik kártyásnak nem kedvez a szerencse. Ha látta, hogy valaki teljesen elvesztette a pénzét, mögéje lépett és suttogó hangon kölcsönt ajánlott fel és biztosítékként valami tárgyat kért az illetőtől. Később nemcsak a Palais Royalban, hanem egyéb lebujsokban is üzte ezt a kölcsönadási mesterséget. Aki két-három nap alatt nem váltotta ki zálogtárgyát, az elvesztette azt, mert az örmény eladta a zálogot. A zálogtárgyakat állandóan a zsebeiben hordta. Mikor aztán az üzlet annyira forgalmas lett, hogy a zálogtárgyak sokasága nem fért már a zseibeibe, öszvért vásárolt, annak háttára zsákot rakott és abban cipelte végig a véroson a zálogokat. Idővel nem érte be azzal, hogy a zálogtárgyakat egyszerűen eladja, hanem megállott az egyes piacokon és azokat a legtöbbet kínáló között elárverezte. 1641 elején azonban egy éjszaka ismeretlen tettesek Tvek örményt meggyilkolták és kirabolták. Nemsokára aztán Pauville lépett Tvek örökébe, de nem kereste fel a kölcsönre szorulókat, hanem zálogboltot nyitott és a kis kölcsönökre szorulóknak személyesen kellett odamenniük. Ez volt tehát az igazi zálogház, amely most üli születésének háromszázadik fordulóját.

Páris csakhamar utánozta más francia város is és Franciaországot más országok. Mindenütt létesítettek zálogházakat, ahol a megszorult szegény

ERFURTI

főzelék és virágmagvak, összes gazdasági és fűszeregyes, növényvédelmi és permetező anyagok, virággumók, márdáreleség legelőnyösebben beszerezhető:

„Mezőgazdák” Rt.

magkereskedéseiben

Aradou Boulevard Reg. Ferdinand 41. Telefon 14-63
Timisoara IV., Strada Bratianu 12. Telefon 54-70

még csak most kezd megindulni azon az úton, melyre a közlekedő és a fényel, hanggal dolgozó technikák már szédülten iramlanak. Ki tudja ma még minő formái és anyagváltások lógnak a levegőben. Betón ágy? Alumíniumos heverő? Üvegfalak? Forgószobák? Falbaépített polcok és gummipadozatok? Ki tudja, hány iparág területén kell át csoportosítani a hadtenszket. Az apróbutor ennek az új felvonulásnak az előőse. És a front élén boldog örömmel gurul a teásztal.

emberek, de rajtuk kívül könnyelműek is, csekély kamat ellenében bármilyen ingóságokra kaptak kölcsönöket. A hatóságok látták, hogy a zálogház tulajdonosok milyen jó üzleteket csinálnak és egyesek közülük a kamatot is önkényesen szabták meg, az ennek ellensúlyozására csináltak állami és városi zálogházakat. Angliában az állami zálogházakban igyekeztek annyira belátóak és emberiek lenni a szegényekkel, hogy nem volt az az ócska holmi, amelyet zálogul el ne fogadtak volna, mert abból indultak ki, hogy még a legértéktelebb tárgyak is van végeredményben némi értéke. Így zálogba fogadtak viselt kalapot, vagy lyukas cipőt is.

Népszerű intézmény a zálogház világszerte. A párisi nép már századok óta Monte de piété — Legeyet Hegye — néven becézi. Romániában Casa de Amanet — Haladék Háza — a neve, aminek értelmét a nép úgy magyarázza, hogy ott mindig haladékok kaphat a kölcsön visszafizetésére és esetleg az a haladék még határtalan is lehet azért, hogy az adós egyáltalán nem is váltja ki zálogát.

A zálogházak forgalma az egész világon, minden városban, emelkedik manapság. Éppen azért kivételesen ritka dolog, amiről az egyik berlini újság hír hoz. Arról van szó, hogy Regensburg városa most bezárta a maga zálogházát. Ez a zálogház pedig ebben az évben elérkezett a kétszáz éves jubileumhoz. 1741-ben alapította Regensburg város tanácsa az alapítási okmány szerint „városatyai gondoskodásból és szeretetből a szegény polgároknak az uzsorakamat elleni biztos védelmére”. Később a regensburgi zálogház Károly választófejedelem, majd a bajor király tulajdona lett, de 1818-ban visszakerült a város tulajdonába. A jelenlegi városi tanács azonban egy tapasztalta, hogy a zálogház forgalma egyre csökkent és ma már ugyszólván semmi, azért elhatározta kapuinak bezárását. Boldog regensburgiak, akik nem szorulnak arra, hogy ékszereikre és jegygyűrűikre a „zaciban” kölcsönt kérjenek, vagy hogy táli ruháikat a tavasz beköszönésekor a „molymegóvó intézetbe” vigyék!

FÉLEGYHÁZI ANDRÁS.

NAGY KÁROLY

Szalag és gumiszövőgyár Timisoara III, Str. Odobescu 13

Gyártmányok: különféle szalagok és gumiszalagok
Különlegességek: nadrágtartók, harisnyatartók, rüszsalagok, fűző-gumiszövetek, férfi s nő kalapszalagok
taft stb. stb.

Magyar áldozatkészség és összefogás Aradon megteremtette a gyermekek napközi otthonát

Napfényes koratavaszi délután az ember hosszabb sétára vágyik, olyan utcákon megy végig és el látogat a külvárosba is, ahol az elmúlt év nyara óta, vagy még régebben nem járt. Új épületeket és egyéb változásokat fedezhetünk ilyenkor fel, a hosszú hónapok alatt, mintha földből nőttek volna ki a szép új, modern házak. Amikor legutóbb arra jártunk giz-gazzal benőtt, megműveletlen telket láttunk és most parkirozott, szépen rendezett udvar közepén, mintha az unalmas őszi és téli hónapok alatt varázsolták volna oda, lakóktól nyüzsgő épület áll.

Ilyen sétára indultam tegnap. Bámészkodva rőt-tam az utcákat és észre sem vettem, Ségába, Arad egyik legszegényebb külvárosába értem. Az egymás mellé sorakozó új és régi házikók előtt a koratavaszi napsütésben apró gyermekek játszadoztak. Amikor mellettük elhaladtam, néhány percere abban hagyták a labdázást, gombózást vagy bigézést és illedelmesen köszöntöttek:

- Dicsértessék a Jézus Krisztus!
- Adjon az Isten jó napot!
- Kezét csókolom!

Sok gyermek, szegénysorsu ségai magyar munkásemberek apróságain alig egy szál ruha van. Ingecskéjükön fölt hátán folt, de minden egyes ruhadarab hófehér, tiszta. Édesanyjuk bizonyára a gyári munka befejezése után foltoz, varr, mos reájuk, mert az ugyancsak gyárban dolgozó édesapjuk sovány kesetéből a mindennapi kenyérre is szűkösen telik, nem hogy új ruhadarabokat lehetne vásárolni abból.

SAJÁT OTTHONÁBAN A NAPKÖZI OTTHON

Közeledek a ségai római katolikusok szép kis templomához, amelynek piros téglafalai már messziről látszanak. A templom közelében, mintha a közelítő husvétra a természet ünneplőbe öltöztette volna az Isten házát, virágba borult gyümölcsfák. Bódító illatot árasztanak a halvány rózsaszínű és fehér gyümölcsfavirágok. Ugy néznek ki ezek a fák, mintha a tavasz tündére pajkosaságból pattogató kukoricával szórták volna tele a még kopasz fa-ágakat. Megnyugtató csendesség, azaz a közelből gyermekek lármája hallatszik. A templom mellett új, modern épületből és annak udvaráról jön a zsvai, énekelés, hangos kiabálás! „Talán iskola, vagy ovóda épült ide az elmúlt nyár óta?” — gondolom magamban, de az udvarból rámköszönt Oláh Ferenc minorita barátom, aki Ségában a pápi teendőket végzi és érdeklődésemre hamarosan megadja a választ:

— A Magyar Napközi Otthon új helyisége.

Előkerül az udvarból Hánn Alajos, a ségai katolikus egyházközség elnöke is és kettőjüktől megtudom, hogy

a ségai Magyar Napközi Otthon néhány nappal ezelőtt költözött ide az addigi bérelt épületből,

ahonnan távoznia kellett. Ségában mindössze néhány hónapja működik ez a magyar intézmény és ezen idő alatt, Daniell Péter, az aradi Magyar Népközség társadalmi szakosztálya elnökének és a ségai római katolikus egyházközség alelnökének adatai szerint naponta 30—35 szegény magyar gyermeknek több ezer ebédet, reggelit, uzsonnát osztottak ki. De ugyanennyi idő óta szép eredménnyel működik az ebédeltetési akció is, három hónap alatt mintegy 160 személy, koldusszegény ségai magyarok, 4160 ebédet kaptak. A fáradságos munkát a ségai Szociális Misszió hölgytagjai végezték, feltöltve, minden nap más és más önzetlen magyar asszony,

a szülőkés anyagiakat pedig az aradi Magyar Népközség teremtette elő, Arad magyar társadalmának adakozásából.

A Magyar Napközi Otthonban gondos felügyelet alatt vannak a gyermekek, naponta mintegy 30—35-en, tanulnak, játszadoznak, amíg szüleik a gyárban a kenyérért izzadnak. Előfordult a télen az is, hogy egy családból öt testvér töltötte napjait a napközi otthonban. A napközi otthon lakói 5—12 éves gyermekekből tevődnek össze, akiket azért neveznek itt el szüleik, mert odahaza nincsen mit enniük és mert télen a kis lakást nem volt mivel fűteniük. Az ebédeltetési akció még ma is tart, jelenleg mintegy

nyoleven szegény felnőtt kap naponta ebédet.

A Népközség az ingyen ebédre jelentkező szegény helyzetét alaposan kivizsgálja, valóban rávan-e szorulva a Népközség általános kószására, amely bőséges, izletes ételből áll. Hetenkint kétszer húst is kapnak.

MAGYAR ÁLDOZATKÉSZSÉG

Az új épületről érdeklődöm és megtudom, hogy azt Arad magyarságának adakozásából emelték. A masszív, modern és egészséges ház felépítésére 441 ezer lei gyűlt össze és a még hiányzó összeggel az aradi Magyar Népközség járult hozzá a költségekhez. Az épület felépítése érdekében tulajdonképpen Széll Lajos dr. az aradi római katolikus egyházközség elnöke, az önzetlen és áldozatkész magyar férfi indította meg az akciót és erre vonatkozólag terveit, indítványait és felhívásait Arad magyarságának széles kö-

rében nagy megértésre találtak. De nemcsak Széll Lajos dr.-é, hanem a Népközség vezetőin kívül minden aradi magyará az érdem, hogy ez a nagyfontosságú intézmény saját épületébe kerülhetett és hogy nagy anyagi áldozatok árán zavartalanul továbbmunkálódhat. A város magyarsága tanulelőt adta az összetartásnak, áldozatkészségnek, összefogásnak és magyar akaratúnak.

A Magyar Napközi Otthon a minoriták telkén épült, erre a célra 400 négyzetmétert szakítottak le abból az 1660 négyzetméternyi telekből, amelyen a ségai katolikus templom áll és ezt a négyszáz négyzetméternyi helvet más ingatlanral cserélte el a renddel az aradi egyházközség. A telekkönyvi tulajdonos az aradi egyházközség, de

az otthon a ségai katolikus egyházközségnek adta át,

amely a ségai Szociális Misszióval karöltve vezeti tovább az intézményt, az aradi Magyar Népközség további anyagi támogatásával. Az építkezési munkála-

IBN SAUD

Vázlat a legérdekesebb és leghatalmasabb arab királyról

A háború legújabb eseményei egyre inkább az általános érdeklődés előterébe állítják a Közelkeletet és ezzel kapcsolatosan az arab országokat. Eddig erre felé ritkán hallott országok, fővárosok és uralkodók nevei jelennek meg a közép-európai, sőt távolabbi újságok hasábjain és aki érdeklődéssel kíséri a gigászi küzdelmet, alaposan felrészítheti földrajz tudását, de pótolhatja esetleges hiányos történelmi felkészültségét is. Sokan megtanulhatnak egyet-mást, amik nem szerepeltek annak idején a tankönyvekben.

A közelkeleti arab országok közül legnagyobb érdeklődésre keltő Saudi Arabia tarthat számot, mert ez az ország a legjobban megszervezett az összes arab államok között és királya Ibn Saud a legjelentékenyebb egyéniség az összes arab államfők között, aki a legerősebb hadsereggel rendelkezik.

A soknevű uralkodó kalandos pályája

Ibn Saud, akit arab Napóleonnak is szoktak nevezni, nem fiatal ember már. 61 éves és teljes, neve meglehetősen hosszú, mert így hangzik: Abdul Aziz Ibn Abdur Rahman al Feisal al Saud abu Turki. Mint Mohamed Ibn Saud Nedzsd emirjének fia született El Riadban 1880-ban. Születését megelőzően a török szultán Mohamed Ali egyiptomi alkirályal leverette azt a vahabita sereget, amely akkoriban az egységre törekvő arabság összetartó ereje volt és ennek következtében Arabiában ismét az egymással versengő arab törzsek korszaka kezdődött el. Ibn Saud egész fiatal, csaknem gyermekkorában kénytelen volt apjával együtt elmenekülni, mert a nedzsi emir szövetségese volt a vahabitáknak. Az ifjú Ibn Saud a sivatagban nőtt fel, mint hazátlan földönfutó. Kuwaitban, a perzsa öböl egyik kis kikötővárosában serdült ifjúvá Mubarrak sejk udvarában és innen indul első nagy vállalkozására 21 éves korában.

A merész ifjú nem kisebb dolgot művel, mint hogy megrohanja kisd csapatával apja egykori székvárosát El Riadot, ahol a szultán embere Rasid székel és elfoglalja azt. Rasid a szultánhoz menekül és tőle kap segítséget. Így azután Ibn Saud diadalra sem tartós. A török csapatok megsemmisítik Ibn Saud vahabitáit és maga a fiatal vezér is sebesülten menekül vissza a sivatagba. Csakhamar meggyógyul és nem nyugszik addig, míg az összes sivatagi törzseket maga köré nem gyűjti. Mubarrak sejnek tetszik a kemény legény és közvetítőnek lép fel a szultánnal Ibn Saud érdekében. Fáradozása sikerrel jár. A szultán elismeri Ibn Saudot Nedzsd uralkodójának.

A nagy fordulat

Végre ismét otthon van El Riadban és még hozzá apja trónján. Közben azonban a történelem is halad és Abdul Hamid török szultánnak sok baja akad Egyiptomban, sőt a Balkánon is. Komoly bajok fenyegetik Törökországot, amelyet ekkoriban kezdtek Európa „beteg emberének” nevezni. Ibn Saud jól kihasználja ezt a helyzetet. Megtámadja ősi ellenségét, Rasidot, aki annak idején apját elárulta és seregeit legyőzi. Maga Rasid is Ibn Saud fogságába kerül, aki nem ismer kegyelmet. Lefejezti Rasidot. A 27 éves fiatal fejedelem most már hozzákezd országga megszervezéséhez. A kis arab törzsekkel egymás után ismerteti el uralmát és amikor idején a világháború 1914-ben, Ibn Saud már számottevő tényező az akkori arab uralkodók között.

Nagy lehetőségek és nagy veszedelmek kerültek ekkoriban az arab fejedelmek, de Ibn Saud semleges marad. Évi 60.000 fontot kap az angoloktól ezért. Ibn Saud jól használta fel a pénzt. Olvan hadsereget szervezett, aminőt addig még nem is láttak Arabiában. Fokozatosan kiirtotta a rablóbandákat. Biztonságossá tette az utakat és a kereskedelmet.

tokat Dömötör László építész-mérnök tervezése és irányítása mellett Szabó András építési vállalkozó végezte.

Az új épületet Lakatos Ottó dr. aradi piébános, minorita rendfőnök, Palágyi Jenő dr. főorvos, az Aradi Magyar Népközség elnöke és az aradi, valamint ségai katolikus egyházközség vezetőinek kíséretében néztem meg. Masszív kőépület, hatalmas ablakkal, nagy ajtókkal, úgy, hogy

minden helyiség napfényes, világos, egészséges.

Elöl széles folyosó, amelyből a nagy ebédlőterembe nyílik ajtó. Az ebédlőt tálaló-ablak köti össze a konyhával, ahol az izletes ebédek készülnek. A konyha és éléskamra mellett ugyancsak egészséges egy-szobás lakás van, az Otthon felügyelője részére.

Tervebe van véve, hogy az épületet később majd kibővítik, újabb nagy teremmel, amely majd L-alak formájúvá teszi a házat.

A ségai Magyar Napközi Otthonon kívül még három hasonló intézmény működik Aradon a Népközség támogatásával. A Saguna-uti Vásárhelyi Otthonban az elmúlt három hónapban naponta 168 személy, a Mossoty-telepen 146 személy, Aradul Nou (Uj-aradon) pedig 29 szegény ember kapott naponta friss, meleg ételt, izletes ebédet. (—czay.)

Érdekes, hogy a híres Lawrence ezredes nem tulajdonított nagy jelentőséget Ibn Saud személyének és inkább Husszein pasával, Mekka város fejével tárgyalt, akinek megígérte, hogy uralma alatt egyesítheti majd az összes arabokat. Csakhogy ez volt a célja Ibn Saudnak is. Így történt azután, hogy a világháború befejeztével kenyértörésre került a sor Husszein pasa és Ibn Saud között. Ebbe a konfliktusba Anglia nem avatkozott bele. Megvárta ki lesz a győztes. Ibn Saud jól felszerelt seregeivel több ízben legyőzte Husszein csapatát és a pasa kénytelen Cyprus szigetére menekülni Ibn Saud elől. 1926-ban Ibn Saud Hedzsasz királya lesz ilyenformán, egy évvel később pedig egész Nedzsd uralma alá kerül. 1933-ban újból gyarapodik Ibn Saud országa. Ekkor az asszír fejedelemséget kebelezi be országába. Ekkor már igen nagy tekintély az arab világban Ibn Saud. Nem is csoda, hisz az ő birodalmában vannak most már az Izlám szent helyei.

Husszein pasa letűnik végleg a színpadról, de fiatal úja megpróbálkozik a brit külpolitikával. Az egyikből Transzjordánia emirje lett, a másikból meg iraki király. A politikához azonban a hatalmas terméti arab király is ért, aki, mint mondják minden embernél egy fejjel magasabb. Hedzsaszhoz tartozott valamikor Akaba városa, amely most Transzjordániához tartozik. Ibn Saud már évek óta magának követeli Transzjordánia déli részét. Ezenfelül el szeretné jutni a perzsa öböl is: a tengerhez. Az itt levő kis emirregekre is gondolt már, de az egységes, nagy arab birodalom megalkotása épp ilyen dolgok miatt húzódik. Van egy másik arab dinasztia is, amely ugyancsak szeretné a maga uralma alatt egyesíteni az egész arab-ságot.

A király meg országa

Ibn Saud vahabitáit az arab világ puritánjainak nevezik. Nem is szeretik őket mindenütt. Maga Ibn Saud sem iszik, nem is dohányzik. De naponta ötször imádkozik. Nem szereti a hosszú beszédű embereket. Mindenben maga határoz, igaz, hogy gondos mérlegelés után. Titokzatos, amint az egy ilyen keleti uralkodóhoz illik. Terveit nem közli senkivel és azt mondják: nincs is bizalmas embere. Alakja népvészérnek való és ép olyan jó katona, mint amilyen jó politikus. Sajátságos kettősség: amilyen fanatikusan vallásos, ugyanolyan nagy barátja a haladásnak. Hatalmas terebércsökis szállítják országga evrik tartományából az árut a másikba. El Riadban pedig rádióállomás is van. A királyi székvárost telefonhuzalok kötik össze a külvilággal és artézikutak öntözik termékenyebb a földeket, amelyek helyén azelőtt sivatagok voltak. Van azonban egy furcsaság is Saudi Arabiában. A vahabiták védőszenitük tanítása értelmében örögi műnek tartják a zenét és ép ezért Ibn Saud országába még a gramofonlemezeket sem szabad behozni.

A hatalmas terméti arab királynak egy fogyatékosága van csupán. Régebbi keletű szembej kinezsa, ami miatt egyik szemére nagyon gyengén lát. Nemrégiben járt is nála egy híres libanoni szemorvos és anant mostanában híre jött, sikerült műtéttel megjavítani Ibn Saud látását.

A hírek különben, amelyek mostanában El Riad felől jönnek, azt mondják, hogy csend van egyelőre ezen a vidéken. Ibn Saud, mint már olv sokszor — vár. Országga máris akkora mint a többi arab ország együttvéve és öt millió beduinnak parancsol. Most már arra gondol: ez a háború biztos mehozza nagy sáma betelepítésülését, amint hogy a világháború meghozta, vagy legalább is előkészítette számára a mai Saudi Arabiát.

És akkor az összes arabok ura lesz Ibn Saud.

Fóthy Ernő

Az álmok világának titokzatos képeiből keresik az emberek már évezredek óta a szerencse forrását

A legnépszerűbb és legelterjedtebb irodalmi munkák egyike az álmoskönyv. El lehet róla mondani, hogy a kunyhótól a palotáig mindenütt megtalálható. Mert bizony babona ide, babona oda, igen sok uri házban mondogatják reggelente:

— Ezt álmodtam, azt álmodtam. Vajjon mit jelent?

És előszedik valamelyik fiókból a rojtosszélű, szakadozott, fakult álmoskönyvet és addig lapoznak benne, amíg megtalálják — azaz megtalálják — az álom jelentőségét. Ha aztán véletlenül bekövetkezik az, amit az álmoskönyv jósolt, akkor didalmanas állítják:

— Lám, előre megmondta az álmoskönyv!

Az emberiség legrégebbi tudománya az álomfejtés. Az emberek ugyanis már a legrégebbi korban azt hitték, hogy az álomban földöntúli szellemek szólnak hozzájuk és közülük velük jövőjüket. Azért nagy becsben tartották azokat, akik azt állították magukról, hogy értenek az álomképek megfejtéséhez.

A BIBLIA IS TUD ÁLOMFEJTÉSRE

Az ókori népek történetében mindenütt megtaláljuk a titokzatos álmokat és az álomfejtéseket. Az álmok magyarázata a legrégebbi ókorban nem egyszer befolyással volt népek és országok sorsára. Sok ezer esztendő kínai, perzsa, egyiptomi adatok beszélnek erről. A biblia is megemlékezik több álomfejtési esetről. Ezek közül legnevezetesebb József története a fáraóval, akinek megjósolta álma után a hét kövér és a hét sovány esztendő elővetelét. József óta az egyiptomi fáraók udvarában külön és nagy tekintélynek örvendő álomfejtők voltak. Ezt a szokást más országok uralkodói is átvették. Belszázár kaldeai király látomása a fehér falon: a kéz, amely tüzes befülkkel a mene tekel, ufarszin szavakat írta fel, voltaképpen szintén álom volt. Ezt az álmot a fogolyként őrzött Dániel próféta fejtette meg, amikor kijelentette a gögös Belszázárnak, hogy a rejtélyes írás értelme rája vonatkozik és azt jelenti, hogy megszámlálhatatlan, megmérgetett és könnyelműnek találta. Amikor az elégedetlen kaldeai nép arról az álomfejtésről értesült, izevezték azt hathatósan teljesíteni olyképen, hogy Belszázár királyt még akkor éjszaka meggyilkolta, palotáját feidulta és országát feldarabolta.

A CSILLAGOK NAGY SZEREPE

Az ókorok között a XVI. században az álomfejtést a csillagászok ragadták magukhoz. Azok a hajdani csillagászok, még vajmi keveset tudtak a csillagokról és azt a kevés tudományukat azzal igyekeztek pótolni, hogy a csillagoknak nagy jelentőséget és befolyást tulajdonítottak az emberek életére, sorsára. Az álmokat úgy fejtették meg, hogy megvizsgálták a csillagok állását és ennek segítségével igyekeztek az álmokat a bekövetkezendő eseményekkel kapcsolatosan magyarázatot adni.

AZ ELSŐ ÁLMO SKÖNYV

Hosszú, hosszú századokon keresztül divott ez az álomfejtő csillagászati tudomány. Mátyás király hírneves csillagásza, a német származású Regiomontanus, szintén foglalkozott álomfejtéssel és nevéhez fűződik az első nyomtatott álmoskönyv megjelenése. A nyomtatás feltalálása ugyanis nemcsak a Biblia, hanem a különböző álmoskönyv terjesztéséhez is hozzájárult. Az első álmoskönyvek latinul jelentek meg. Azonban az álmoskönyvek szerkesztői hamarosan rájöttek, hogy célszerűbb könyveket a népek nyelvén írni. Így jelentek meg egymásután az olasz, francia, német álmoskönyvek.

A legrégebbi magyar álmoskönyvet csizió néven emlegetik és a köznép sok helyen ma is úgy hívja. Eredetileg csizió volt a naptár — kalendárium — neve. A kezdeti magyar naptárak a középkori német naptárak mintájára a rendes naptár rész után álomfejtéseket is tartalmaztak és az idők folyamán a Csiziót már nem magára az egész naptárra érték az emberek, hanem annak az álomfejtési részére. Aztán jött korszak, amikor az álomfejtő részt függetlenítették a naptártól és önállóan jelentették meg. Ennek a kettősítésnek gyakorlati értéke volt. A naptár ugyanis egy évi használat után elévült, de az álomfejtést örökéletűnek tartották. Azért tehát külön álmoskönyvet adtak ki, hogy azokat az egyes családok öröklül hagyják. Így keletkezett az a szokás, hogy az álmoskönyvek apáról fiúra szálltak. Ezeket az önálló álmoskönyveket aztán Csiziónak nevezte a nép akkor is, ha a címlap mást is mondott.

A HÍRES LŐCSEI KALENDÁRIUM

Híres-nevezetes Csizió volt a középkorban a Lőcsei Kalendárium mellékletként megjelent Lőcsei Álmoskönyvske. Ez annyira népszerű volt, hogy ugyanazzal a címmel és ugyanazzal a tartalommal nemcsak Lőcsen, hanem más városokban is kiadták. 1590-ben Kolozsvárott, 1592-ben Debrecenben, a Lőcsei Álmoskönyvskeket Fröchl Dávid késmárki csillagász szerkesztette és adta ki. Amikor aztán Fröchl Adám csillagász uram elhalálozott, néhány évig tartó szünetelés után a Lőcsei Kalendárium és a Lőcsei Álmoskönyvske új szerkesztőre lett

Neubarth Kristóf személyében, aki Lőcsen kívül Bártfán és Zsolnán is megjelentette rendszeresen eme két munkáját és 1681-ben végét érezvén közeledni, fiát, Neubarth Jánost bízta meg a kiadással, aki eleget tett atyja kívánságának és az Ur 1682-ik évére szóló Lőcsei Kalendáriumot és a bővített Lőcsei Álmoskönyvskeket már a saját neve alatt jelentette meg. Ugyálgatsz, hogy a Neubarth-család a későbbi években kihalt, mert 1710. után már nem jelent meg többé sem a Lőcsei Kalendárium, sem a Lőcsei Álmoskönyvske.

AZ ÖRÖK KUTFORRÁS

Azonban az a sok tudás, tapasztalat és körültekintés, ami hosszú időn keresztül a Lőcsei Álmoskönyvskeben felhalmozott, nem merült veszendőbe, sem feledésbe. A későbbi álmoskönyvek szerzői úgy jártak a Lőcsei Álmoskönyvske forrásához, mint a kimeríthetetlen és kiapadhatatlan kútához. Így megjelent 1756-ban egy Álmoskönyvske, amelynek ismeretlenségben maradt szerzője az előszóban azt írja, hogy a nagybölcsességű Plinius római tudós nyomán szerkesztette munkáját, de ha abban lapozunk, felfedezük, hogy az bizony lőcsei Csizió nyomán készült.

ÜZLETNEK IS KITŰNŐ VOLT

Élelmes emberek hamar rájöttek, hogy az álmoskönyvek kiadása nagyszerű üzlet. Álmoskönyveiknek különböző kecsesítő elnevezéseket adtak. Volt Egyiptomi Álmoskönyv is. Leginkább az országos vásárokon volt kelleje a különböző álmoskönyveknek. A fődre terített ponyváról tízezerszáma vitték azokat a falusi, tanyai és városi emberek is egy-egy nagyvásáron.

A LUTRI SZEREPE

Nagy lendületet vett az álmoskönyvek szerkesztése és kiadása, amikor az egyes országokban élethelépött a lutri.

A lottójáték, vagy lotériát, amelyet a magyar nép lutrinak nevezett, Olaszországban csinálták meg először és abból állt, hogy a játékosok két, három öt számot jegyeztek be maguknak bizonyos lefizetett illeték ellenében. Ha számaikat egy forgatható dobblal kihúzták, úgy nyertek. Élelmes kiadók és álomfejtéssel foglalkozók rögtön rájöttek, hogy remek üzlet a lutrival vonatkozásba hozni. Azt állították, hogy csillagászati tudományuk segítségével rájöttek arra, hogy bizonyos megálmódott személyeknek, tárgyaknak és fogalmaknak számok felelnek meg és aki ezeket a számokat megteszi a lutriba, megnyeri a főnyereményt. Ezt ilyenformán csinálták: a meny-

Hogyan készül az álmoskönyv?

Ezzel kapcsolatosan hadd mondok el, hogyan készül az álmoskönyv. Fiatal újságró koromban indult meg Bíró Albert könyvkiadóvállalata, amely főleg a köznép számára való olcsó füzetes irodalmi termékek kiadását tűzte ki maga elé célul. Bíró Albert udvarias levelet írt főszerkesztőmhöz, akit arra kért, küldjön neki gyorsan dolgozó és jó fantáziával rendelkező újságrót. Így jutottam összeköttetésbe Bíró Alberttel és egymásután szállítottam neki a különböző népszerű történetek kéziratát. Genovéva, Rózsa Sándor, Sobri Józsa és más régi történeteket újjáírása után újakat is alkottam, irtam királyokról, kalandorokról, hősekről és csalókról. Szívek szava címen irtam szerelmi levelezőt, amelynek első kiadása harmincöt ezer példányban jelent meg és amely a háború előtt már a huszonkilencedik kiadásnál tartott, ami azóta bizonyára szaporodott. Egy napon így szól Bíró Albert:

Az álmoskönyv modernizálása

Az álmoskönyvben ezer álmolehetőség volt ugyanannyi megfejtéssel. Nem maradt ki azonban a lutri sem. Egytől százig irtam le a számokat és melléjük a megfelelő álmoképeket. Így: 1 iskola, 2 rét, 3 csikó, 4 szerelem, 5 szülés, 6 csók, 7 köleskása, 8 burgonya és így tovább. Mikor eljuttam a százig, még mindig nem irtam le az összes álmolehető személyeket, tárgyakat, fogalmakat, cselekvéseket és érzelmeiket. Azért tehát újból kezdtem a számokat: 1 koplalás, 2 menyasszony, 3 keresztapa, 4 szépség, 5 meleg és így tovább megint százig. És összeállítottam a harmadik század sort is. Így tehát nálam minden számnak hármas jelentősége volt. A vásárlók nagyon meg voltak elégedve

Csecsemők és gyermekek modern fényképezése :: otthon és a műteremben

ENGEL ENDRE

Ímisoara (Ieme-vár) FOTO-STUDIOJA
L. PIATA LIBERTĂ III 4. TELEFON 34-30

asszony száma 9, a napsütésé 3, a szaladásé 1, a kalácsé 7 és a sírásé 4 volt. Aki tehát azt álmodta, hogy menyasszonyt látott napsütéses időben és szaladt a lakodalomba, hogy ott kalácsot ehessen és aztán valami okból sírva fakadt, annak az álmodott dolgok számát egymás mellé rakva kellett a lutriban játszani, ebben az esetben tehát 9, 3, 1 és 7 számokat.

JÁTEK A SZÁMOKKAL

Ügyelni kellett arra, hogy a számokat olyan sorrendben írja fel, ahogy a tárgyakat álmában látta. Ha azonban nem emlékezett vissza pontosan és úgy gondolta, hogy előbb sírt, aztán jött a napsütés és menyasszonyt látott szaladni kaláccsal a kezében, az esetleg az összetett sorrend miatt már nem jutott a nyereményhez. Voltak természetesen két számjegyű számok is megfelelő jelentéssel. Az álmoskönyv szerkesztők azért ragaszkodtak a pontos számsor betartásához, hogy a nyeremény elmaradása esetén őket ne érhesse vád és ráfoghatóság, hogy az álmódó nem emlékezett hiven az álmodott dolgok sorrendjére és azért nem nyert egy fityinget se.

ÉS A JÓ NÉP BEDÖLT...

1790-ben jelent meg az első álmoskönyv, amely pontosan tartalmazta a felsorolást, hogy melyik személy tárgy, állapot, fogalom, érzés milyen számnak felel meg a lutri szempontjából. Az újítás annyira tetszett a jó népeknek, hogy maga a tulajdonképpeni álomfejtés már másodrangú dologgá sülyedt, fő volt a szám. Már olyan álmoskönyv is megjelent, amelynek címlapján látható volt a lutribolt ajtaja, amint pénzzel telt kosárral kilép rajta egy parasztságos és az utcán bámészkodóknak büszkén mondja:

— Lássátok, emberek, ez az álmoskönyv mondta meg, milyen számokat rakjak a lutriba és most megnyertem a nagy ternőt.

Az újabb korban — értem az elmúlt harminc-nyolcvan év első szakát — a Buszánky, Rózsa Kálmán és neje, Méhner Vilmos, Bálint János, Löbl és Bíró Albert kiadóvállalatok árasztották el álmoskönyveikkel a falvakat és városokat.

— Jó álmoskönyvet kellene írni.

Huzódottam, szabódtam, de eszembe jutott, hogy éppen akkoriban jelent meg Méhner Vilmos új álmoskönyve, amelynek szerkesztője nem kisebb ember, mint Gárdonyi Géza. Így aztán elfogadtam az ajánlatot és kérttem Bíró Albertet, szerezz meg nekem az anyagot, ami vmutatásul szolgáljon. Kaptam egy csomó magyar, német, olasz és francia álmoskönyvet, Nekifeküdtem a munkának. Némely álmosjelentést — például többek között azt, hogy holt embert látni esőt jelent — átvettem, de aztán magam is alkottam egy csomó álomjelentést. Ilyenek: sült libát enni — gyönyörűség ér, tanítót látni — könnyen megverésben lehet résznünk, mások pénztét olvasni — irigység, saját pénzünköt olvasni — takarékoskodjunk, mert koldusbotra jutunk.

az álmoskönyvvel, amit a sok érkező levél is igazolt. Ezeknek a leveleknek javát már a második kiadás elejéig az élelmes kiadó is közölte.

Az idő lejárt és elérkezett az álmoskönyvek reformálásának ideje. Az újabb kor számos technikai találmánya nincsen bent az álmoskönyvben. Hiányzik belőle, hogy mit jelent például autóval, repülőgépen, rádióval, tankkal, me zival és sok egyébvel álmodni, amit az emberiség harminc-nyolcvan esztendő előtt még nem ismert. Éppen ezért e helyen szölitom fel a kiadókat, ha jó üzletet akarnak csinálni, irassák meg a mai időnek megfelelő modern álmoskönyvet. Vállalkozom a munkára.

K. E.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, VI., EGYETEM-U. 7.

Ho'el Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel (Központi fű és hideg-meleg folyóvíz, telefon stb.) Polgári szálló, polgári árak!

A jövő nemzedék a szövetségi barázdában

Irta: FEKETE GYORGY, a Szövetkezés szerkesztője

Iskolaszövetkezeti! Régebb ismeretlen fogalom volt. Kezdetben idegenül csengett ez az új szó sok ember fülében, különösen azok előtt, akik még a szövetségi mozgalmat magát sem ismerték. Aztán lassanként megszokta még azoknak a füle is, akik régi hagyomány szerint, bölcs vaskalaposággal, el-lenszennel fogadnak minden olyan kezdeményezést, ami újítást jelent és amiről a régi jó időkben nem hallottak. Igen, de a régi idők elmúltak és a jövő nemzedéknek új módszerekkel, új eszközökkel kell felkészülnie az életre, ha biztosítani akarja boldogulását.

Még mi is, akik kezdetből fogva végtelen sokra becsültük eme kis szövetségi nevelő munkáját, eleinte játékszövetkezeteknek hívtuk, mert bennük a jövő nemzedék játszva tanulja meg és ismeri meg a szövetségi gazdasági életnek az „ábcéjét”.

Az iskolaszövetkezetek igen fontos gazdasági nevelő erejét a kormánytényezők is felismerték és ezekben látták azt az előkészítő munkát, amelynek gyakorlata után kiépülhet a keresztyén gazdasági élet, az új irányelveknek megfelelően. Ezért a kormány 1937-ben

törvényben tette kötelezővé az elemi iskolai szövetségi létesítést,

valamint a tanítóképző intézetekben és teológiákon a szövetségi ismeretek és könyvelés tanítását.

Az iskolaszövetkezet tehát hivatalosan is fontos nevelési tényezővé vált és már az első években rá-cáfolt erre, mintha „játékszövetkezet” lenne. A munka nagyon komolyan indult. Már az alakulásnál ki-derült, hogy amikor vezetőség-választásra került sor, nem érvényesülnek a különféle személyi érdekek, hanem csak az arravalóság és az érdem.

A megválasztott vezetők pedig a kicsiny szövetségi közönség munkáira sikere érdekében a legnagyobb lelkesedéssel támogatták. Ott, ahol a tanulók kevés száma miatt nem gyűlt össze elegendő üzletrész tőke, a gyermekek maguk kerestek pártoló tagokat. Például Ometia-on a pártoló tagok 2110 lejt adtak össze, míg Teius-on 1900 lejt az ot-tani római katolikus elemi iskola növendékei buzgalomára folytán. Teliu (Keresztváron) az ot-tani református iskolások a karácsonyi betlehemes-járás 200 lejt meghaladó bevételét tették a közös szövetségi perselybe, ezenkívül pedig előző év-ekben az évvégi kézimunka kiállítás jövedelme a szövetkezet közös vagyonát szaporította. Vagy nézzük meg az aradi római katolikus kicsiny szövetségi által berendezett munkaműhelyt, ahol négy gva-lupád, valamint vasgépítő és egy csomó fűrész és fa-magó szerszám, a leánykák 60 darab kézimunka ol-ló mutatja a kicsiny öszzefogott közönségi munkájának eredményét.

A braşov-i református iskola szövetsége elmúlt évben a szegénygyermek tejakcióját vezette, a sibiu-i református egyházmegye 12 iskolaszövet-kezet az öszzesítő kimutatás szerint elmúlt évben 27.940 lejt felesleget ért el.

Még folytatnánk kis szövetségeink példás munkájának hosszú sorozatát, amelyek nem millió-s számokat jelentenek, de ezeknél valójában mégis többet érnek, mert az iskola elvont tudományától igen értékes lépcsőfokot jelentenek a mindennapi küzdelem élet felé.

A szövetségi nem egyéni szempontból neveli a társadalmat, hanem közösség és szociális szem-pontból. Azokban az időkben, amidőn a gazdasági válság csúcspontját elérte és mindefelé kutatták a gazdasági bajok kuforrását és egyuttal az orvossá-gát is, egyik napilap közölte, hogy Dániát, a szövetkezetek hazáját érinti legkevésbé a válság. Egyuttal azt is megállapította, hogy Dánia az az ország, ahol a számarányt alapul véve, legkeve-sebb a milliomas, de legkevésbé a koldus is. Ime ebben jelentkezik a szövetségi kiegyenlítő szerepe,

hogy ne legyen senkinek a nyakában a koldus-tarisznya, amikor a kórtákon nesztelenül suha-nak tova szövezreket érő autók.

A szövetségi mozgalom szociális tartalma ragadta meg közéniskolás ifjúságunkat is, akiket az iskolaszövetkezet keretei között szintén ott találunk a szövetségi barázdában. Ez kétségtelenül a Hangya-Szövetség szervező munkájának köszön-hető, hogy a közéniskolás ifjúság szövetségi nevelésére is gondolt, de ezenkívül

a háboru utáni ifjúság alkalmasabb is a kö-zönségi munkára,

mint a háboru előtti nemzedék. A háboru utáni ifjúság megértette a kisebbségi sorsközösség parancsát, hogy ma törődünk kell egymással és mikor anyagi lehetőségeink annyira korlátozottak, a kis erők szövetkezetek öszzetevésével kell újabb kezdeményezé-

sekbe fogunk, mert csak így tudjuk gazdasági érde-keinket biztosítani. Az iskolaszövetkezetben pedig el kell sajátítani, fel kell készülni a gyakorlati mun-kára, az életre.

A mai középiskolai ifjúság tisztán látja szövet-kezeti hivatását. Karczag Sándor aradi VIII-ik gim-názista pl. így ír a középiskolás szövetségekről: „A középiskolák szövetségei is azt mutatják, hogy megvan az ifjúságban a szervezkedésre, öszzefogá-ra való hajlam. Betöltik az iskolaszövetkezet ruga-nyos keretét, különösen ott, ahol önként indult meg a munka. Itt fűti a diáköntudatot az, hogy maga csi-nálhat mindent; az ötletek megvalósíthatása szabad lehetőségeket és teret talál. Ezek, ha kikerülnek az életbe, megőrzik jó benyomásukat a szövetségről és a kezdeményező, hívó szóra ott lesznek minden szövetségi mozgalomban. Új szövetségi megá-lapításánál magukkal hozzák az előlegezett bizmatat, a mindenkor érdeklődését, a dolog mibenlétének is-meretét, ami minden megindulás alapja.”

De nemcsak a szövetségi mozgalomban, hanem a magánéletben és magánvállalkozásban is hasznosíthatja bárki azokat a gyakorlati is-mereteket,

amiket a kis szövetségeiben szerzett. Tehát feles-leges az egyéni kezdeményezést és existenciákat felte-ni a szövetségi mozgalom kiteljesedésétől, amely eddig is igen sok olyan magánkereskedőt nevelt a magyarságnak, akik szakismeretüket, tudásukat a szövetségi pultja mellett szerették. Mi azokat nem követeljük vissza magunknak, de viszont a közösségi gazdasági célokat és érdekeket mindennél előbbvaló-nak tartjuk.

S ezt vallja Karczag Sándor évzáró beszédében az ifjúság hangja is: „Látható, hogy a szövet-kezeti szervezkedés magán viseli a keresztyén szelle-met, a nereszkedés ellen emel gátat a testvériséget hirdet ott, ahol ezt különösen nélkülözötték a gazda-

Az üdvözlés metamorfozisa

Évezredek szokás, hogy ismerős emberek, ha találkoznak, bizonyos barátságos kéz-, vagy fej-mozdulatokkal és üdvözlést tartalmazó szavakkal tisztelik meg egymást. Ezt az ósrégi szokást köszön-tésnek nevezik és annak külső megnyilatkozása az idők folyamán az egyes korokban és az egyes né-peknél sűrűn változott. Valamikor a nagy tisztelet jeléül, az emberek egymás előtt hasra vágódtak és a földre borultak, ha társaságban vagy az utcán ta-lálkoztak. A dódoló és köszöntő üdvözlésnek ez a mély megnyilatkozása azóta lényegesen leegyszerű-södött és a századok során mindig kevesebb lett a külső szertartásosság a köszöntésben. Amint a tör-ténelem évszázadai során az egyes társadalmi osz-tályok elnyomtatása megszűnt és az embermilliók felszabadultak, úgy tűnt el a külső tiszteletmeg-adásban is a megalázkodás, az alárendeltség, a rab-szolgai, jobbágyi függőséghez hasonló „legalázato-sabb szolgálata” szólásmódhoz illő gerinchajlasi és térdremegési köszöntés.

Az üdvözlés társadalmi hagyománya annyira vesztett már külső ceremonialis szépségből, hogy manap már igen sűrűn csak egyszerű kézlegyintés-sel, a mutatóujjnak a kalap széléhez való hanyag billentésével intézik el sokan a köszöntést, közben pedig morognak valamit, ami inkább semmi, mint jókívánság, de igen gyakran az ellenkezője annak, amit tiszteletnek szoktak nevezni. Ahogy a mai anyagias világban a legtöbb dolog és szokás profani-zálódott, úgy a köszöntés is kezdi elveszíteni eredeti szép jelentőségét, a tiszteletnek a megadását és ez által önmagunknak is. Ma igen gyakran előfordul, hogy két ember, két ugynevezett ismerős, úgy megy el egymás mellett és olyan leplezetlen közönyt — hogy ne mondjuk, ellenszennel — köszönti egy-mást, hogy az felér egy enyhébb beszámítás alá eső becsületsértéssel. És mégis úgy tesznek, mintha igaz szívből üdvözölnék egymást és valahogy annak a látszatát próbálják kelteni, mintha valóban sze-rencésnek tartanák a találkozást. Nem volna egy-szerűbb és becsületesebb is, ha az ilyen emberek, akik ennyire nem szívelek egymást és a közvetlen találkozást nem kerülhetik el, egyszerűen nem ven-nének egymásról tudomást. Nem volna emberibb és méltóbb is, ha mindenkinek harag és átkedveskedés nélkül mennének el egymás mellett közömbösen, mint két idegen és nem kellene hirtelen minden öszinte érzésük ellenére torz mosolyra bájolni arcukat és kényserkedvességbe rakni ráncikat, miközben egé-szen biztosan efféle morognak orrcimpáik alatt: Hogy a fene egyen meg, éppen veled kellett találko-znom...

Hát nem elítélendő az a farizeuskodó szokás,

sági életben.

A szövetségi igy elsősorban gazdasági moz-galom, de nagymértékben társadalmi is, amely-nyiben elsősorban az elesett társadalmi osz-tályok védelme az egyéni érdeket szolgáló nagy-tőke ellen.

A szervezési munka, a fokozottabb érintke-zés öszzehoz bennünket, törődünk egymással. Fiuk, hogyha felismernék, hogy mi az az öszzefogás, ez sokkal nagyobb nyereség lenne, mint minden üzleti haszon!”

Pedig elmúlt évben az üzleti haszon sem volt le-becsülendő öszzeg iskolai vonatkozásban. Akkor a Hangya Szövetség irányítása alatt működő 25 közép-iskolás szövetségi 3092 tagja az iskolaévben 1.276.282 lejt forgalom mellett 146.409 lejt felesleget ért el, míg öszzes vagyonuk 451.020 lejt tett ki. De ezt valójában sokszorosan meghaladja az az erkölcsi ha-szon, amit a kis szövetségi nevelő ereje jelentett az ifjúság körében, a gimnázisták, a tanítójelöltek és gazdasági iskolások soraiban, akik raktárkönyvet vezettek, pénztárt kezeltek és kettős könyvelést vé-geztek.

Igy tanít az iskolaszövetkezet, nem elméleti-leg, hanem gyakorlati módszerrel.

A munka pedig megszakítás nélkül folyik tovább s a Hangya Szövetség részint személyes utánpótlás-sal, részint pedig a „Szövetkezés” lapja után éber-en vigyáz arra, hogy a mozgalom jó uton haladjon úgy az elemi, mint a középiskolák körében a szükséges irányítást mindig készséggel megadja.

Az ifjúság lendülete nem csökkent a rendkívüli viszonyok közepette sem, mert komoly, jövőt jelentő célt lát a szövetségi munkában. Ezt igazolja a Cenk-alatti román katolikus főgimnázium szövetségi közéniskolásainak legutóbbi jelentése is, akik a té-len jégpályát készíttettek és asztali teniszversenyt rendeztek a vándorserlegért, melyet a kis szövetsé-zet adományozott.

Igy dolgozik a mai ifjúság az ő kis szövetsé-zeiben, így vélekedik a szövetségi mozgalomról. Tisztában van a közösségi élet nagy problémáival és fellérszülten vállalja a munkát. Az élet tavasza fe-szül ereikben s hittel, bizalommal néznek a jövőbe.

Mint az ifjúság a jövőt

amikor a véletlen találkozás során két ember bará-t-ságosnak mutatkozó készsorisat kíséretében ilyenek-et mond egymásnak:

— Igazán örülök, hogy találkoztunk. Régen nem láttam magat, hogy van a kedves családja?

Közben pedig édeskés szavaival párhuzamosan körülbelül ezeket gondolja:

— Akkor lássalak legközelebb, amikor a hátam közepét, te beképzelt, ronda fráter...

A hölgyek üdvözlési szótárában már szinte di-vat lett a barátnő ilyenképpen való köszöntése:

— Szervusz drágám, na de milyen pompásan né-zel ki és hogy lefogytál...

A valótságban pedig ugyanakkor kisgyűk ezt a gondolatot fotografálja:

— Pukadj meg te kővér liba, ht tudnád, hogy milyen öregot mutatsz...

A régi szép köszöntési szokásnak ilyen elfaju-lása sokkal szomorubb, semhogy tréfálkozva lehet-ne felette napirendre térni. Szomorú azért is, mert az embereket érzelmük meghamisításával hazug kémtudásra készíti és legtöbbször ellenszennel vált ki a rokonszenn külső álarca alatt. Kétségtelenül csunya dolog az, amikor két ember elhalad egy-más mellett, aki tisztán és világosan tudja egymás-ról, hogy ki nem állhatja egymást és mégis a régi, becsületes hagyomány kicsufolásaként ilyeneket mondanak egymásnak: Van szerencsém! Alázol-gátia! (g.)

Eredeti „Melichar”
gyárlmányu sorvető gépek.

„Rud. Sack”
gyárlmányu egy-két és háromvasu
ekék, valamint traktorekék.

„MASSEY-HARRIS”
gyárlmá yu kévekött-aratő gépek és
fűk-szalók, új typusu mágnes
gyujtásu „FORDSON”-traktorok rak-
tá unkról előnyös árakban szereshetők be

„INDUSTRIA ECONOMIA”
KEREKEDELMÉI és IPARI R. T.
Timișoara IV., Str. Brătianu 34. Telefon 43-57

KÖZGAZDASÁG

A jövedelmezőségi szám alapján állapítandó meg az adóköteles tiszta jövedelem

A miniszterium nyilvánosságra hozta a rentabilitási számokat

A pénzügyminisztérium közzétette azokat a jövedelmezőségi (rentabilitási) számokat, amelyek az ideai adókövetés alapjául szolgálnak.

A jövedelmezőségi szám olyan százalék, amelynek alkalmazásával az összforgalomból egyenesen, minden levonás nélkül,

az adóköteles tiszta jövedelem állapítandó meg.

A kicsinyben elárúsító füzserüzlet vagy szatócsüzlet jövedelmezőségi száma 9. Ez azt jelenti, hogy egy 300.000 lei évi forgalommal bíró szatócs, vagy füzserüzlet adóköteles tiszta jövedelme 27.000 lei, egy 1.000.000 lei forgalmat feleltető hasonló üzleté 90.000 lei.

Az új adótörvény értelmében oly esetben, ha mérlegel és veszteség-nyereség-számlával rendelkező, tehát könyvei alapján adózó cégnél a mérleg adatai alapján kiszámított adó kisebb volna, mint a jövedelmezőségi szám alapján kiszámított adó, úgy

ezek a vállalatok is a forgalom alapján adózandók meg.

A jövedelmezőségi számoknak tehát az ideai adózásnál az adózók minden csoportjára, a legkisebb cégtől a legnagyobb cégig, egyformán döntő fontosságuk van.

A Hivatalos Lap április 10-i, 86. száma úgy az ipari üzemek, mint a kereskedelmi cégek 597 ágazatára állapítja meg a jövedelmezőségi számokat. A számok legnagyobb része 5, 6, 7, 8 és 9 között váltakozik, de vannak felsőbb határai is, mint például a gyógyszeráraknál és drogériáknál, ahol 12 százalék a koeficiens, mész- és gipszgyárnál 4, cementgyárnál 8, mészkereskedőnél 7, fajánsz-, porcellán- és üvegüzletnél 8, konyak-, rum- és likörgyárnál 9, sörnagykereskedőnél 6, bornagykereskedőnél 9, műjéggyárnál 7, ásványvíznagykereskedőnél 10, malátagyárnál és kereskedelemnél 8, vágott szárnyaskereskedésnél 10, élő szárnyaskereskedőnél 8, nagyvágónál 9, mészárosnál 7, hentesáru kereskedésnél 11, tej-, sajt- és tejtermékek kereskedőnél 7, vaj, tojás, szárnyas, vadhus kereskedőnél 8, kereskedelmi malmoknál 7, parasztmalmoknál 5 lisztnagykereskedésnél 6, pékekénél 7, tésztagyáraknál 7, cukrászdáknál 10, fűszernagykereskedésekben (cukor nélkül) 6, cukornagykereskedésekben (cukor nélkül) 0,7, oly fűszer- és gyarmatárkereskedésekben, melyek kicsinyben és nagyban adnak el 8, oly kereskedésekben, melyek együttesen korsma, bogdaga és vegyeskereskedések 9, gyümölcsnagykereskedések 9, gyümölcskiskereskedések 10, szárított főzelék, gabona, liszt, mag, takarmány kereskedések 8, szappangyárak 7, mosó-

szertanócszerződések iktatása. A timisoari munkakamara közli, hogy április elsejétől az inasok és munkások megkötött tanácsszerződés iktatásához, azokban a városokban, ahol a munkaügyi minisztérium ipari tájékoztató hivatala működik, a többi okmányon kívül még ezen hivatali bizonyítványát is csatolni kell a szerződéshez.

Az aradi üzletek új zárórája. Az aradi kereskedők a timisoari munkafelügyelőségtől a nyári évadra új záróremegállítást kértek. A válasz most érkezett meg amely

dák, főttesztító üzemek festődék, nyomók 7, kicsinybeni és nagyban vegyi cikkek kereskedelme 10, illatszerek és kozmetikai cikkek kereskedelme 12, festék és lakk, egyszerű olajok kereskedése 7, gumiáru cikkek kereskedelme és képviselése 7, könyv- és papirkereskedés 8, antikvár könyvek kereskedése 5, könyvkölcsönzés 5, újság- és folyóiratkereskedés 5, újságüzem nyomdával 5, újságüzem nyomda nélkül 3, papir- és papirlemezkereskedés 6, nyomdaipari cikkek kereskedelme és cinkográfia 4, selyem-, gyapjú-, pamutszövetkereskedelm 7, selyemcikkek és rövidáru kereskedelme 9, zsinor, kötél és fonalkereskedés 6, zsák- és jutakereskedés 7, bélésarukereskedés 9, női és férfidivatkereskedés 10, férfikalap kereskedés 8, női kalapkereskedés 10, harisnyakereskedés 9, függöny-, szőnyeg-, viaszkos vászon- és linoleumkereskedés 9, parasztkémiaáru kereskedés 5, művirágkereskedés 10, férfiruha kereskedés 8, kabátkereskedés 9, parasztruhakereskedés 6, ócskaruha kereskedés 6, bőrkereskedés és kellekék 6, cipőkereskedések 7, bocskor és parasztlábbeli kereskedők 5, bőrdíszműáru-, utazási és sportcikkek kereskedői 8, ugyanezek készítői 8, szőrme kereskedők és iparosok 11, keztükereskedők 8, bekecs és suba kereskedői 5, tűzfakereskedések nagyban és kicsinyben 5, épületfa és deszkakereskedők 7, butor- és furnir kereskedők 7, donga-, hordó- és kádak kereskedői 6, ládagyárak, hordógyárak 6, játékarukereskedők, kaptafakereskedők 6, fém-, vas-, egészségügyi cikkek, vízvezetési és fűtőszervezeti cikkek kereskedői 7, ipari gépek és eszközök kereskedői 6, mezőgazdasági gépek 6, irtó-, sokszorozó és számológépek kereskedői 7, automobil-, kerékpár-, varrogép-, vasszekrény- és fémbutorkereskedők 7, ócska-vas és ócska gépkereskedők 3, mérleg- és önműködő készülékek kereskedői 7, elektrotechnikai kereskedők 7, rádiókereskedők 8, villamosági és ipari gépek és készülékek kereskedői 7, telefontelepítési és származékainak kereskedői 7, ezüstáru és ékszerkereskedők 11, drágaköveskereskedők 10, drágaköcsiszolók 9, ezüstáru és templomi kellekék kereskedői 7, műkereskedések 9, régiségkereskedések 9, bankok 10, váltóüzletek 10, váltóügynökök 10, áru fuvarozók 10, nemzetközi szállítmányozó cégek és vámolási irodák 10, szállodai vállalatok 14, szanatóriumok, poliklinikák, penziók 6, éttermek és éttermi kávéházak 14, penziók ebédlőivel és lakással 7, állomás büffek 8, kávéházak és bárók 15, fürdőüzemek 7, bazárók, áruházak 7, fogászati cikkek kereskedelme 8, fényképészeti cikkek és készülékek kereskedelme 8, látzerészüzetek 6, színházi ügynökségek, jegyeladó irodák 6, temetkezési vállalatok 12, színház- és hangversenyirodák 7, sajtótudósító irodák 2, stb.

szertanócszerződések iktatása. A timisoari munkakamara közli, hogy április elsejétől az inasok és munkások megkötött tanácsszerződés iktatásához, azokban a városokban, ahol a munkaügyi minisztérium ipari tájékoztató hivatala működik, a többi okmányon kívül még ezen hivatali bizonyítványát is csatolni kell a szerződéshez.

A „GAZDÁK”

Alt. Biztosító Részvénytársaság, Timisoara, I.
(Piața Bratianu 4. sz. Telefon 5-30, 35-31) székhellyel megvette a „MINERVA” Biztosító R. T. Cluj (Kolozsvár) Romániánál maradt üzletállományát.

A „Gazdák” Alt. Biztosító R. T.
az összes biztosítási ágazatokkal foglalkozik

Képviseletek:
Arad, Aiud, Brasov, București, Deța, Deva, Lugoj, Lupeni, Mediaș, Resița és Sibiu

Biztosítások az összes káresetek ellen. Előnyös feltételek!

HAZAK FÖLDEK SZÓLŐK MALMOK TELKEK

ELADASA VÉTELE CSERÉJE

minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 46. tel. 16-85

Rádió

VASÁRNAP, APRILIS 13.

București: 7.30 Reggeli hangverseny és hírek. 9.30 Istentisztelet közvetítése. 13 Gyermekénekkar hangversenye. 13.15 Hírek. 13.30 Zenekari hangverseny. 14.10 Hírek. 14.30 A hangverseny folytatása. 15 Kulturális hírek. 15.15 Katonák órája. 18 Mezőgazdasági krónika. 18.15 Tavasz hangverseny. 18.55 Ének. 19.50 Hanglemezek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Hanglemezek. 20.25 Vidám negyedóra. 20.45 Vidám opera előadása. 23 Hanglemezek. 23.15 Német és olasz nyelvű hírek. 23.30 Hanglemezek. 24 Francia és angol nyelvű hírek. 0.15 Könnyű zene.

Budapest I. 8: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Református istentisztelet (prédikál Ravasz László dr. püspök). 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból. (A szentbeszédet Pinter László nagyváradi kanonok mondja). 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.30: Székesfővárosi Zenekar. Közben 13: Rádiókrónikát mond Papp Jenő. 14: Hanglemezek. 15: Mezőgazdasági előadás. 15.45: Tárogató négyes. 16: Vox Humana Ének. 16.30: Kisfaludy Sándorral előadást tart Bodor Aladár. 17: Hírek. 18: Vidámságok (Liszt Nándor előadása). 18.20: Szalonzene Marjay Erzsébet énekszámjaival. 19: Hírek. 19.45: Haranghalló János. Irta Babay József, zenéjét szerezte Buday Dénes. A szegedi szintársulat előadásának közvetítése. 21.40. Hírek. 22.30: Tánccsere. 23.25. Cigányzene. 24: Hírek.

Budapest II. 11: Cigányzene. 15.05: Hanglemezek. 18: Hanglemezek. 18.30: Utazás a középkori Velencében (előadás). 19: Melles Béla zenekara. 20: Hírek. 20.10: Szentgyörgyi vonósnyegyes, Dohnányi Ernő közreműködésével. 21: Husvét szokások a Rábaközben (előadás).

Haász ingatlanforgalmi iroda
Arad, Str. Eminescu 20-22
TELEFON 22-24
Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával

HÉTFŐ, APRILIS 14.

București: 6.45 Reggeli műsor, hírek, 13 Hírek. 13.15 Hanglemezek, 14 Francia zene. 14.10 Hírek. 15 Kulturális hírek. 18 Verdi: Requiem. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Ének. 20.45 Előadás. 21 Olasz óra. 22 Hírek, sport. 22.20 Hegedűhangverseny. 22.45 Vonósnyegyes hangversenye. 22.30 Szimfonikus hangverseny. 23.15 Német és olasz nyelvű hírek. 23.30 Szimfonikus lemezek. 23.45 Francia és angol nyelvű hírek.

Budapest I. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Tarka zenekari hangverseny. 14.30 Hírek. 15.20 Táncczene. 16.15 Diákféltóra. 16.45 Hírek. 17.15 Hanglemezek. 17.45 Előadás. 18 Felolvasás. 18.30 Cigányzene. 19 Hírek. 19.20 Zenekari hangverseny. 19.40 A filharmonikusok hangversenye. 21.40 Hírek. 22 Cigányzene. 23 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24.30 Lemezek.

KEDD, APRILIS 15.

București: 6.45 Reggeli műsor, hírek. 13 Hírek. 13.15 Hangverseny. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Északi zene. 14.10 Hírek. 14.30 A zene folytatása. 15 Kulturális hírek. 18 Egyházi zene. 18.50 Művészeti hírek. 19.05 Egyházi énekkarok. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.25 Hangverseny. 20.45 Előadás. 21 Oratorium előadása. 22.30 Egyházi zene. 23.15 Német és olasz nyelvű hírek. 23.30 Szimfonikus hangverseny. 23.45 Francia és angol nyelvű hírek.

Budapest I. 10 Hírek. 10.20 és 10.45 Előadások. 12.10 zene. 12.40 Hírek. 13 Lemezek. 14.30 Hírek. 15.20 Zene. 16.45 Hírek. 17.15 Előadás. 17.45 Hárfahangverseny. 18 Előadás. 18.30 Énekhangverseny. 19 Hírek. 19.30 Hangképek. 22.45 Cigányzene. 23 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24 Hírek.

Ertesítés

A negyüzdémű vásárlóközönség és építész urak b. tudására hozom, hogy április 1-vel átvettem a „MOLITUL”, tűzifa, épületfa és építkezési anyagok raktárát, Timisoara IV., Strada I. Barac No. 10 és ezen üzletet

AZZOLA IOAN cég alatt

vezetem tovább. Az összes építkezési anyagokkal, valamint tüzelővel a legjobb minőségben, a legolcsóbb napi árák mellett állók a né. vásárlóközönség rendelkezésére, melynek szíves támogatását kérve, ajánlom magam teljes tisztelettel

AZZOLA JÁNOS
Telefonszám május 1-ig 41-01, május 1 után 38 84

Korber-ékszeresek

a legdivatosabb minták szerint készülnek. Ekszer- és órajavitások! Mérsékelt árak!

KORBER ISTVAN, Timișoara
I. Strada Caruso 3, (Kossák fényképész mellett)

SPORTÉSEMÉNYEK

Ma folytatódnak a bajnoki küzdelmek, külön húsvéti sportműsor a hétfői Rapid—Chinezul barátságai mérkőzés lesz

A mai katolikus húsvéti ünnepen a nemzeti bajnokságban folytatódnak a küzdelmek. Ez a forduló igen sok érdekes összecsapást hoz, amelyek csaknem kivétel nélkül alkalmat nyújtanak az ősszel vereséget szenvedett csapatoknak a sikeres visszavágásokra.

Igy nagy érdeklődésre tarthat számot a Chinezul—CFR Severin találkozó. A severini bajnokjelölt bizonytalanság minden lehetőséget megkövetel, hogy a vezető helyét megőrizze. Viszont a lilá-fehér csapatnak is nagy érdeke, hogy a két értékes pontot megszerezze a turnu-severini CFR csapatával szemben. Ez a Chinezul is igen közel, mindössze két pontnyi távolságra hozná a listavezetőhöz, ami már bajnoki reményeket is kelthetne a lilá-fehér hívek szívében. Ha a Chinezul fiataljai minden erejüket latba vetik, akkor győzelmük nem is lehet kétséges.

A B-liga bajnokság hajrájába való hathatós beleszólás igen nehéz, hiszen

a severini csapat körümszakadtáig védelmezi majd vezető helyét,

de a resitai munkások és az Electrica is bele akarnak szólni a végküzdelembe. A könnyebb tájékozódás céljából alant közöljük a B-liga élcsoportjának az állását:

CFR (T.-Sev.)	12	9	1	2	41	27	19
SSMR	12	8	1	3	30	20	17
Electrica	12	7	1	4	30	13	15
Chinezul	12	7	1	4	32	22	15

Rapid 12 6 2 4 30 19 14
Aradon a Gloria a Sportul Studentesc csapatával méri össze erejét és igyekszik helyzetét javítani. Ugyancsak Aradon szerepel a CAMT, amely a B-Liga mérkőzések során a Crisana CFR vendége.

A részletes labdarugó műsor

NEMZETI BAJNOKSÁG

Timișoarán: Ripensia—Mica az Electrica-pályán, fél 6 ókor, vezeti Husztig.

Aradon: Gloria—Sportul Studentesc, a Gloria-pályán fél 6 ókor, vezeti Vuia kapitány.

Bucureștiben: Venus—UDR, vezeti Ionescu G.; Unirea Tricolor—FC Craiova, vezeti Kroner Emil.

Ploestiben: FC Ploesti—Rapid, vezeti Petru Vasile.

Galation: Gloria CFR—FC Braila, vezeti Contescu.

B-LIGA I. CSOPORT:

Timișoarán: Chinezul—CFR Turnu Severin a Banatul-pályán, 11 órakor; Electrica—Vulturii, az Electrica-pályán, 11 órakor; Politechnica—CFR Timișoara az Electrica-pályán fél 3 órakor.

Aradon: Crisana CFR—CAMT, a Gloria-pályán,

Tavaszi ruhákat, kabátokat
fest, tisztít KNAPP
modernül berendezett vállalata **ARAD**,
Str. Bratianu 2-4 és Str. Episcopul Radu 10

fél 3 órakor.

Resitán: SSMR—Rapid.

II. CSOPORT:

Brașov: ACFR—Jiul, vezeti Ghilescu R.

Lupeni: Minerul—Industria Sarnei, vezeti Rat.

Mediaș: Vitrometan—Metalosport, vezeti Lungu.

TIMIȘOARAI KERÜLETI BAJNOKSÁG

I. osztály: Ancora—Progresul.

Világhírű

A budapesti nemzetközi labdarugó torna, amely a Ferencváros és a WMFC rendezésében került volna lebonyolításra, elmarad. A rendkívüli időkre való tekintettel a bécsi Austria és a Vienna lemondták részvételüket.

A német országos labdarugó bajnokságok a húsvéti ünnepek alatt is teljes üzemmel folytatódnak.

Dánia labdarugó bajnokságában (amit a német megszállás ellenére is folytatnak) a Fremad Kopenhagen vezet.

A svéd labdarugószövetség meghívta a szovjetorosz labdarugóválogatottat egy svédországi mérkőzésre. Ha a szovjetoroszok ezt a meghívást elfogadják, úgy ez lesz az első mérkőzésük, amit egy más nemzet válogatottjával játszanak.

Svédországban ezévből irták ki először a „Svéd-Kupát”, amelyre 32 labdarugó csapat adta le a nevezését.

Az olasz-német tennismérkőzés április 25., 26. és 27. napján lesz Milánóban. A két csapat összeállítását már nyilvánosságra hozták. Németország: Heinrich Henkel, Rolf Göpfert, Roderich Menzel és Georg von Metaxa. Olaszország: Romanoni, Cucelli, Bossi és Canapele.

11.30, 2.30, 5. 7.30 és 9.30-kor

Telefon: 23-64

C
O
R
S
O
ARAD

Két asszony szerelme, szenvedése, vergődése, féltékenysége egy férfiért
RACHEL FIELD világhírű regényének gyönyörű filmváltozata

Egy asszony három élete Bette Davies Charles Boyer

Ezt a filmet minden asszonynak, leánynak meg kell néznie, hogy megtanulják hogyan kell megtartani és hogyan lehet elveszteni azt a férfit, akit holtig tartó szerelemmel szeretik. A tolongás elkerülése végett jegyről mindenki előre gondoskodik.

Apróhirdetések

Állást keres

Fiatal fodrászegéd mint gyakornok nőfodrász-szalomba néhány hónapra alkalmazást keres. Ajánlatokat „Fodrászegéd” jellegre kérek a kiadóba Timișoarán. (1200)

Jól főző mindenes, valamint szakácsnő, gyermekisasszony, bejárónő éves bizonyítvánnyal jó helyen állást keresnek. Felvilágosítás: Timișoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (Irgalmasok mellett.) (190+)

Oktatás

Fiatal hölgy olasz nyelvtanítót ad. Cim a kiadóban Timișoarán. (715)

Alkalmazás

Anyahelyettesként keresek harmadik éves tiamhoz megbízható, intelligens nevelőnőt német nyelvtudással. Ing. Leitner, Brasov, Str. Matei Basarab 1. (678)

Jól főző mindenes kerestetik. Arad, Calea Saguna 75, ajtó 3. (2158)

Hölgyeim ne tessék elfelejteni új tavaszi modeljeimet megtekinteni! (1)

MAGDA-szalón

Timișoara II., Bul. Carol 5 (Doja-u. sarok)

Felvételek perfekt román-magyar gyors. és gépirónő. Rudolf Mosse hirdetőiroda Arad, Str. Eminescu 8. (2145)

Ügyes festősegédet azonnal felveszünk. Fratii Friedrich S. A. Timișoara. (694)

Bármily gondot bármily óhaj, bármily szükségletet a házbán, vagy azon kívül telefonnal elintézi

„Unicomert”, Timișoara. Telefon 25-63

Szobalányt keresek jó fizetéssel jó bizonyítványokkal. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (2157)

Bejárónő éves bizonyítványokkal, főzés nélkül, mosással, 2 személyhez jó fizetéssel felvételek. Jelentkezés kedden, Timișoara, Bulev. Carol 45. Fodor. (712/a)

Hazmesterpárt keresek május 1-re. Az asszony díjazás ellenében nálam takarít Timișoara, I., Str. Gheorghe Cosbuc 3. (710)

Veteményes és gyümölcsös kerthez felelt keresek. Cim: Arad, Str. Mocioni 37. (216+)

Jól főző mindenes lányt 2 személyhez keresek április 15-re. Timișoara, I., Str. Scipio 2. (A Loga és Carmen Sylva utcák között, ajtó 1. Seceleanu.) (1905)

Mindenes szoba any, szakácsnő, bejárónő és gyermekisasszony azonnal jó fizetéssel felvételek. Timișoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (190+)

Lakás

Csinosan butorozott különbejárati utcai nagy szoba 2 személy részére azonnal kiadó. Esetleg konyhasználattal is. Timișoara IV., Str. Bolintineanu 6, a Dohánygyárral szemben, Farbada. (1027)

Teherautóval elváltatok költözködésekét és teheráru-szállítást

Kőrösi Ferenc, Timișoara V., Ronal Str. Pictorial Aman 28. Tel. 22-15

Teljesen különbejárati butorozott szobát vagy butorozott garzonlakást keres feltétel nélkül fűdőszobával vidéki ur. Ajánlatok „Ar mellékes” jelleg alatt a timișoarai kiadóba kéretnek. (716)

Kiadó magánháza szerény lakás üresen vagy butorozva. Arad, Str. Oituz 23. (190+)

Eminescu-utca környékén egy üres szobát fűdőszobahasználattal keresek. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (2176)

Teljes lakásberendezéseket, belföldi és külföldi szőnyegek, antik és modern butort, varrógépeket, ezüstöt, nemes porcellánt. Timișoarán, Aradon valamint az ország bármely más helyén veszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (621)

Uj tavaszi modelljeink megérkeztek, szives partfogásokat kérünk

ELI-szalón

Timisoara II., Strada Marosai Ioáre

Május 1-re 2-3-szobás lakás kerestetik a II. kerületben. Ajánlatokat „13” jelige alatt a timisoarai kiadóba kérek. (1017)

Egy esetleg kétszobás modern lakást keresek 2 személy részére. Ajánlatokat „Pontos fizető” jeligére Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad, Str. Eminescu 8. (2154)

Garzonlakás az I. kerület központjában (butorral is) átadó olcsó lakbér mellett, továbbá kiadó butorozott szobák I. és IV. kerületben és lakások azonnalra és május 1-re. Információt: Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1030)

Keresek modern házban tágas butorozatlan szobát, fürdőszobahaszználattal, nem zónában. Címeket a Favorit Boyhoz, Timisoara kérek. (71:)

Hajlandó Ön lakását átadni? Ügyfeleink áldozatok árán is keresnek lakást. Keressen fel bennünket Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1031)

3-4-szobás modern lakás, lehetőleg a Belváros közelében, pontos fizető részére kerestetik. Címeket „4-5000” jeligére a kiadóba Timisoara. (1022)

Steierdorfon kiadó pensiónak is alkalmas három szobás ház összes mellékhelyiségekkel és teljesen berendezett vegyeskereskedéssel. A szobák butorozottak és erővel határosak. Havi házbér összesen Lei 2000. Érdeklődni lehet Timisoara, II., Str. Croni-carul Neculcea 44, ajtó 1. Telefon 27-75. (703)

Kiadó családi ház, 3 szoba, cselédszoba, mellékhelyiségek házi vízvezeték, konyhakert, a II. kerületi szőlőkben. Bővebbet a timisoarai kiadóban. (712)

Nem egyszerű szavak, hanem valóság

Ha könyvecskénk birtokában van, megkaphat bármilyen tisztogatást, vegyi tisztítást festést, kalapjavítást, vasást vagy ruha fehérnemű javítást, harisnyaszem felszedést, napszemle javítást, nyakkendő javítást, boy szögátozt, ondolást, manikűrt a lakáson. Lakások szerzését, vagy kiadását, áruk vételét, eladását, azonkívül kezdve a logorvosolt, moziknál állami sorsjegynél kedvezményekben részesül. Kérje karnettünket. Győződjön meg előbb, akkor fizessen „Utilcomert”

Timisoara Telefon 25 69, 20 81

Adás-vétel

Veszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Blidariu butorüzlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (622)

Eladó 900 m/m Hofherr-Schranz gyűrésű cséplő, 10/20 HP. új típusú Internaciona- traktor és magánjáró kazánok. Merkovic Géza, Timisoara, IV., Str. Fröbl 46. (714)

Egy varrógép eladó. Cím: Rudolf Mosse hirdető irodában, Arad, Str. Eminescu 8 (2151)

Jókarban levő Kappel-írógép eladó. Megtekinthető Timisoara III., Str. Hermes 14. 15-16 óra között. (712)

Gyümölcsfa oltáshoz való vadalanyt, fagygy és vörös szilva, nagy mirabelánt megvételre keresek. Cím: Rudolf Mossenál Arad, Str. Eminescu 8. (2175)

10 HP. villanymotor 4 és 1/2-colos centrifugális pumpával és 25 méter hozzávaló csővel eladó. Arad, Str. Dorobantilor 2. Trafikban. (2174)

KLUG

gép- és malomépítésszek Rt.

Timisoara IV., Str. Cameliei 64

Gyártja az összes malomgépeket. Vállalja új malmok építését és régi malmok átszerelését.

Telefon 14-10

Jókarban levő varrógépet megvételre keresek. Cím a timisoarai kiadóban. (696)

Kiadó lakások, 3 szoba központi fűtés, Lloydsoron, 1-szobás garzonlakás a Bratianu-téren, 2 szoba hall (csakis butor átvétellel) színháznál, valamint több külváros lakás. Bővebbet: Timisoara, I., Str. Sft. Jon 7, földszint 10. (1052)

Francia háló jávorfából, íger szép, valamint fehér konyhabutor kitűnő állapotban eladó. Timisoara, Str. Paris 3, I. em. 5. (700)

Eladó egy jó állapotban levő Buick-autó négy új gumikerékkel. Timisoara, Bulev. Regina Maria 7. Házmesternél. (709)

Festék, lakk, ecset, festőhengerek, háziartási cikkek jól és előnyösen csak MARUSSY

festékkereskedésben Timisoara IV., Strada Bratianu 18. Telefon 43-36

35-40 vagon elsőosztályú cser 60%, tölgy 30% és más 10% tűzifa eladó ab Timisoara állomás á 15.000 lei. Cím a timisoarai kiadóban. (1891)

Konyhakredenc eladó. Timisoara, II., Str. Scolii 13. Gilde. (1890)

Doage-Comercial kis teherautó alvaz (esetleg hozzávaló cca. 20 személyes autobuszkaroszeréival), jó állapotban, jó gumikkal, sürgősen eladó. Érdeklődni szíveségből telefon 25-56 alatt Timisoarán. (724)

Narancs!

a legjobb minőségű

76 lei kgr.

REBHOLZ

volt B ABCSANYI cégnél Timisoara

Női átmeneti kabát, fekete, jókarban levő, eladó. Timisoara, III. Str. Metianu 3, földszint 5. (713)

Antik órát vásárol gyűjtő. Timisoara IV., Str. Fröbl 31. (665)

Brasov-ban

Bérházak, magánházak, családlakások, vilák, házhelyek és földek

eladását és vételét

előnyös feltételek mellett szakszerűen közvetít

Hans Gutt

ingatlanforgalmi-iroda

Strada Regele Mihai 20. Csak komoly megbízások! vállalkoz.

Egy hálószobabutor olcsón eladó. Timisoara, Bulev. Regina Maria 7. Házmesternél. (708)

Veszek bélyeggyűjteményeket, kizárólag az alábbi címen: Schibek Jenő, Timisoara, III., Piata Adamachi 4. (706)

Jó gyakorló zongora (rövid) olcsón eladó. Arad, Str. Sft. Gheorghe 4. Kórház mellett. (2160)

Accordeon Hohner „Organetta IV”, 120 Basszussal, Octávregiszterrel, a legjobb állapotban, komoly vevőnek eladó. Dunsóki Sándor, Timisoara, IV., Str. Preyer 9 (719)

Német, olasz angol, francia nyelv és irodalom, német, angol, francia gyorsírás oktatása, Arad, Alexandrii-u. 6. II. em. 9. sz. érdeklődni naponta d. u. 2-6 között.

Megvételre keresek kertés házat Pernyávbán, Tisztviselőtelepen ötszázézerig. Közvetítők díjaztatnak. Arad, Piata Imperatul Traian 1, I. em. 1. (2159)

ARADON

a Déli Hírlap

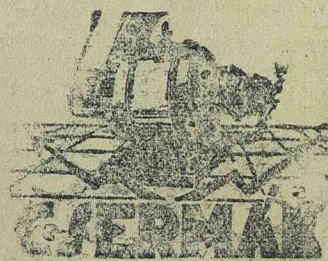
részére hirdetések a

RUDOLFMOSSE

hirdetőirodában

Eminescu-u. 8. Tel. 17-11

Előfizetési reklamációk ugyancsak fenti címre intézhetők

Csermák Antal

Elektrotechnikai vállalat

Timisoara I., Str. Neculcea 42. Telef. 38-86

Jégszekrények, vízvezeték cikkek és mindennemű vasáruk áruháza Jäger cég

Timisoara IV., Bulev. Carol 46. Telefon 29-37

Különlék

... azonos évi gyakorlattal értesül és kereskedelemben is, benőülést vagy együttműködést óhajt izr. családba. „Bizalom” jeligére Timisoara, Str. Bratianu 33, Berger-étterem, Elényesrek. (71:)

HÁZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK

ELADASA VÉTELE CSERÉJE minden árfokozatban HATSHEK ÜGYNÖKSÉG Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

Megbízóink készpénzben

nagyon magas árat fizetnek külföldi, belföldi, gyári szőnyegekért, antik és modern butorokért, márkás porcellánokért, irdoi és üzleti berendezésekért, linoleumért, írógépekért, varrógépekért, festményekért, szobrokért, Wertheim-kasszáért, műtárgyakért, könyvritkaságokért. „ARTA” bizományi üzlet, Arad, Str. Alexandri 5.

Butorüzletemet áthelyeztem

mindennemű butorok olcsón kaphatók UNGOR Timisoara IV Str. Bratianu 33 (a Fucher-kályabagyár mellett)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiompuvert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerertárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Használt

Ólmot

megvételre keres

Tipografia „Munca” Timisoara Pfa Lenau 2

Hatschek Ingatlanforgalmi iroda Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

(ÁRAK EZREKBEK!) 6000: kettős tkv. tételt képező bérház, 20 bérleménnyel, 3000: saroküzletház, 13 lakással, 2500: Belv. emeletes 9 lakásos, 1700: Főtér mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1600: kettős telken épült bérház, 200.000 btto hozammal, 1500: belv. 6 bérleményes, nagy fronttal, 1300: főtéri bérházkomplexum 1/4 része, btto 11% hozam, 1000: körüti cottagevilla, 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jóv. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl. lakás, nagy kert. 780: Murespartu új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fürdőszoba, nagy kert a Víztoronynál. 400: pernavai 3 lakásos. 330: Belv. 3-szobás családi ház, nagy kert. 250: Gyermekórháznál, nagy kertes. Földek. Telekek. Szőlők. Csere ingatlanok. Minden árfokozatban

Hirdessen a

Déli Hírlapban!